

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munkáért arany fokozatát adományozta Juhász Ferencnek, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem docensének, a TIT budapesti Pedagógiai Pszichológiai Szakosztálya elnökének. Magas kitüntetéséhez ezúton gratulálunk.

A KISZ VB december 7-i ülésén Vince Gábor II. belker. szakos hallgatót nevezte ki a vb mellett működő vezetőképző bizottság új vezetőjévé, Regőczy István (IV. külker.) vb vezetőképző felelős mellé.

Egyetemünk jelvénye

Amikor a Közgazdász 1953-as évfolyamát lapozgattam, találtam egy pályázati felhívást az egyetemi embléma, jelvény tervezésére. Erkeztek is később pályamunkák, egyet közül is a lap. Nagy nyitott könyv volt, benne egy zászló és középen egy fálya. Nagy vita alakult ki, hogy ez mennyire jelképezi egyetemünket. A vita aztán lecsendesedett, a pályázati határidőt meghosszabbították, jelvényünk pedig azóta sincs.

Egyetemünk felkérésére, a 25 éves évforduló alkalmából Komjáti Ilona képzőművész, a kultúravezető Képzőművészeti Központ vezetője készítette el a Közgazdászproblémát, jelvénytervezetet. A főgömbben a fogaskerék jelképezi az ipart, a Merkur-bot a kereskedelmet, a kalászt a mezőgazdaságot, a grafikon pedig a tervezést.

Egyetemünk az elmúlt 25 év alatt komoly tekintélyt szerzett a tudományos életben, az oktatás területén, és a közvélemény szemében. Úgy érzem, mindenki büszkén fogja viselni jelvényünket.

— zu —

Az Egyetemi és Főiskolai Tanács ülése

DECEMBER 10—11-ÉN Debrecenben, az Agrártudományi Egyetemen tartotta ülését a KISZ KB egyetemi és főiskolai tanácsa. Első napon a felsőoktatási intézmények KISZ-szervezetei számára készülő módszertani útmutatók fölött vitatkoztak a tanács tagjai és a meghívottak.

„Törekedni kell arra, és elérni, hogy a KISZ-alapszervezet olyan szocialista közösséggé váljék, amely tagjainak biztosítani képes a további politikai, világnézeti fejlődési lehetőséget. Olyan tudatos közösség kialakítását jelenti ez, amely tagjainak megteremt a lehetőséget arra, hogy érdeklődési körüknek és adottságaiknak megfelelő tevékenységükkel tanulmányaik befejezésére emberi, politikai, világnézeti és szakmai szempontból egy-egy megvalósított pozitív egyéniséggé, s egyszersmind közösségi emberekké fejlődjenek. Ez jelenti számunkra a szocialista szakembert.” — e célkitűzéssel kezdődik a készülő módszertani útmutató a KISZ politikai-eszmei nevelőmunkájához.

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ készült ünnepségeink, rendezvényeink megtartásához, az építőtábori munkához és a vezetőképzés megszervezéséhez. A viták során egyetemeink, főiskoláink küldöt-

BUÉK! (Foto: ESZES)

E számunkkal búcsúzzunk az óévtől. Legközelebb január 18-án jelentkezzük a beiskolázási számmal és február 1-én az újév első számával. Addig is mindenkinek kellemes ünnepet, boldog új évet kívánunk.

A SZERKESZTŐ BIZOTTSÁG

ELŐZETES AZ „ELŐKONCENTRÁLTRÓL...”

VEZETŐKÉPZŐ TÁBOR '73

Első vezetőképző táborunkat 1973. január 27—31 között rendeztük meg a Salgótarján melletti Nagymezőn.

A „koncentrált” vezetőképzésen — mely tartalmában és módszerében is különbözik az eddigi táboroktól és a vezetőképzés megelőző foglalkozásaitól is — 30 másodéves alapszervezeti KISZ vezető fog részt venni. (Az előző évek is ekkor rendezték meg táborukat!)

A tábor központi gondolatát a vezetés emberei, pszichológiai tényezőinek megismeretése — és legalább ilyen mértékben — „átértékelése” adja. Célunk az, hogy minden, ami a táborban történik, e fő gondolat igazolását, gyakorlati alátámasztását jelentse. Olyan szituációt akarunk létrehozni, amelyekben alkalmazni kényszerülünk a hallgatókat. Ezért vesszük igénybe a tábor szervezésénél és lebonyolításánál pszichológusok segítségét is.

Ismereteket főleg a következő témákban szeretnénk adni:

- a vezetés emberi tényezői,
- a hatáskeltés pszichológiája,
- a lenini vezetési stílus és módszer,
- a vezetővé válás folyamata.

A tábor szimbóluma az 1973. évi berlini Világ Ifjúsági Találkozó lesz. A már a tábor előtt megalakuló 6 fős kis-

csoportok egy-egy korábbi VIT város nevét veszik fel, és az egykori események felidézésével fognak készülni a táborra.

A politikai tartalmú szabadidős programoknál — melyek egységét képeznek a foglalkozásokkal — többször is felcserélődik majd a vezető és vezetett szerepköre a táboron belül is, hiszen ezek szervezése a táborban közös feladat lesz. Reméljük, hogy a megfelelő időjárási viszonyok is elősegítik majd a színpompás, hőszobrászati verseny és esti tájékozódási akadály verseny megrendezését. (Öszintén szólva „havas” táborfüzre számítunk.) A táborban meg fogunk nézni egy pszichológiai szakfilmet is, melyet filmvita követ.

A táborról fotókat, karikatúrákat és önművet készítenek. A jó hangulatról az eddigiekén kívül még egy polbeat énekes gondoskodik.

Az előzetes tábornyitót — s egyben 6-évi búcsúztatót — december 30-án 16 óra körül tartjuk a Makarenkó kollégium pinceklubjában.

Bár a résztvevők a megbeszélésen még sok mindent megtudnak, néhány dolgot azonban ők is csak a táborban fognak először hallani és „átélni”. Reméljük, hogy táborunk — kísérleti jellege mellett — egy évről évre visszatérő „közgáz” hagyomány kezdetét jelenti.

Vince Gábor

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

XIV. ÉVFOLYAM, 20. SZÁM 1972. DECEMBER 21.
ÁRA: 80 FILLÉR

AZ EGYETEMI TANÁCS ELŐTT Házi ösztöndíjpolitikánk

AZ EGYETEMI TANÁCS megtagyaltta a KISZ-bizottság által előterjesztett új egyetemi ösztöndíj-politikai irányelveket december 18-án. A tervezet az általános alapelvek szerint a tanulmányi ösztöndíj odaítélésénél következetesen érvényesíti azt az elvet, hogy ez a meghatározott tanulmányi eredményt elért tanulóknak nem valamiféle járandósága, hanem csak egyéni kérelem és elbírálás alapján juttatható és az elbírálásnál a hallgató egész teljesítményét kell szem előtt tartani. A tanulmányi ösztöndíjakat tehát erősen differenciáltan úgy kell elosztani, hogy az fegyelmet tanulásra és az intenzív oktatási formákban való közreműködésre és azokkal együtt a közéleti tevékenységre ösztönözzön. Ezt az alapvető a szociális helyzettől függetlenül kell érvényesíteni. A tervezet alapján tanulmányi ösztöndíjak valóban ösztönző hatását csak akkor lehet elérni, ha megszigorítják annak adományozását, s a fegyelmetlen, foglalkozásokra nem készülő hallgatókat — még kielégítő átlageredmény esetén is — kizárják a tanulmányi ösztöndíjakból. A képességeihez és adottságaihoz képest jóval gyengébb eredményt elérőknel is meg kell vonni az ösztöndíjat, vagy annak mértéke erősen csökkenthető.

A tervezet a tanulmányi ösztöndíjak differenciálását karon belül évfolyamonként javasolja. Ezzel kívánja ösztönözni az alsóbb évfolyamokon az alapozó tárgyak tanulását, a tanulmányi fegyelmet kialakulását és megszilárdítását, míg a felsőbb évfolyamokon ezek mellett az intenzív szaknevelési formákban való közreműködést.

A hallgatók szociális helyzetének megítélésénél a jövőben még fokozottabban kell érvényesíteni az egyéni értékelés elvét, a körülmények gondos és sokoldalú mérlegelése alapján. A kategória átszólásoknál bátrabban kell élni a felfelé történő kategorizálással is, esetleg a szociális ösztöndíj megvonásával is.

A renkívüli segélyeknek elsősorban és döntően a legrosszabb szociális körülmények között tanulók helyzetének javításához történő felérvényesítésük érdekében kell hozzájárulást eszközölniük kell lenni.

Az általános alapelvek megvalósítása reálisan csak úgy lehetséges, ha az egyetemi demokráziával érvényesítésével az elosztásnál maximálisan a hallgatói közvéleményre támaszkodunk.

RÉSZLETESEN MOST nem térünk ki a tervezet minden pontjára hiszen arra úgyis a végleges formába öntés után sor kerül, azonban egy-két olyan szempontot fel kívánjuk hívni a hallgatók figyelmébe, amelyek szem előtt tartása most a vizsgaidőszakban igen fontos számukra.

A tervezet kimondja, hogy 3 és 3,5-es átlag között tanulmányi ösztöndíj általában nem adható, csak dékáni engedéllyel kivételesen, s legfeljebb 100 forint összegben juttatható olyan esetben, mikor a hallgató eredményeit kellő szorgalommal érte el. Ezeket az ösztöndíjakat főképp alsóbb évfolyamon kívánjuk alkalmazni. Itt érvényesítjük az évfolyamonkénti differenciálás elvét, mindhárom kar a második félévben 5—300 forint összegben járul hozzá az I. évf. ilyen célra kiadható ösztöndíjalapjának növelésére.

A teljesítmény egyénenkénti differenciálásánál a következő szempontokat kell figyelembe venni: — az előző félévi átlageredmény — tudományos munka (TDK, szakszeminarium, tanszékek munkájában történő közreműködés), — társadalmi, mozgalmi munka, emberi magatartás, segítőkészség, egyéni képesség, tanuláshoz biztosított körülmények, szorgalom.

A tervezet szerint szükséges a tanulmányi fegyelmet megszilárdítása érdekében az ismétlődő vizsgák (uv-k) számának figyelembevételével. Jelenleg ugyanis semmi következménye, hátránya az ismétlődő vizsgáknak nincs, holott ez különösen a helyből ismétlődő vizsgánál súlyos kötelezettségmulasztást takarhat. A KISZ-bizottság határozata értelmében kettő, vagy annál több ismétlődő vizsga esetén a megfelelő tanulmányi ösztöndíj minimuma adható. Természetesen ez is egyéni elbírálást igényel, a kari DJB részéről. Ez a szempont 3 és 3,5 közötti tanulmányi átlageredmény esetén azt jelenti, hogy tanulmányi ösztöndíjat a hallgató nem kap.

Nem új alapelvként, de az eddigiekénél következetesebben kívánjuk érvényesíteni azt, hogy az engedélyezett vizsgahalasztást kivéve elégtelennek kell tekinteni a tanulmányi átlageredményt, ha a hallgató a tanterv szerinti kötelező valamennyi vizsgáját a vizsgaidőszak befejezéséig sikeresen nem teszi le.

Az Egyetemi Tanács alapelveiben elfogadta a KISZ-bizottság ösztöndíjpolitikái irányelveit, amely azt jelenti, hogy végleges formába öntés után a második félévtől bevezetésre kerül.

Lapunkról van szó

A félévi vizsgaidőszak miatt az idén is január 1-től február 5-ig rendeztük meg a „KÖZGAZDÁSZ” előfizetési kampányát. Azok az olvasóink, akik rendszeresen járatták lapunkat, reméljük, az idén is felújítják megrendelésüket. Az előfizetési díj 16 Ft, másfél évre (1973. január 1-től 1974. június 10-ig) megjelenő újságot nem mondható soknak — még diákszűzesség viszonyait sem.

Levelező és esti hallgatóink az előfizetési díjat postai pénzesutalványon fizethetik be, az egyetem címére. Új előfizetőink megrendeléseiket levélben vagy személyesen (III. 381.) adják le szerkesztőségünkben. Az újságot a megadott címre postán küldjük ki.

Egyetemünk dolgozóit, tanárait a tanszéki terjesztők útján kérjük majd az előfizetési meghosszabbítását.

Egyetemünk nappali hallgatói 1973. február 5-ig a csoportmegbízottaknál, illetőleg a szerkesztőségben újíthatják meg előfizetésüket. Noha közülük sokan inkább a lap példányonkénti megvásárlását kedvelik, öszintén meg kell mondanunk, hogy a portál árusítás növelésére nincs korlátlan lehetőségünk, sőt az árusításra kerülő példányszám függ az előfizetői példányszám nagyságától. Szeretnénk, ha az 1973-as évben nappali hallgatóink előfizetésükkel biztosítanák az egyetemnek közötti legjobb eredményt. Az előfizetési kampány sikere természetesen elsősorban a csoportterjesztőkön múlik.

„Könyvtári csúcs” Foto: ESZES

„Ki lehet párttag?”

Más formában megfogalmazva a kérdést: Lehetséges-e az, hogy hallgatóink többségének téves elképzelései vannak a hallgatói párttagokról, illetve a hallgatói pártcsoportok munkájáról?

Az elmúlt tanév második felében a Ker. kari pártcsoport „Ismered a HPCS-t?” címmel szervezett egy még most is emlékeztető hangulatos estét. Az itt elhangzott kérdések, a nyíltan színe került kérték, a bizonytalanság, mind-mind arra utalnak, hogy a hallgatók csak megközelítőleg sejtik a hallgatói pártcsoport tevékenységének célját. Csak kevesen látják világosan, hogyan lesz valakiből párttag. Egyáltalán: Mit kell ahhoz magunknak tudnunk, hogy párttagok lehessünk? A helyes irányvonalon gyökeret vert meggyőződés mellett politikai-ideológiai felkészültség szükséges? Vajon mennyi mindent kell tisztáznunk önmagunkkal ahhoz, hogy alkalmasságunkban egy pillanatra sem kételkedjünk?

Részt vettem a kari hallgatói pártcsoport egyik foglalkozásán. Eppen Gergely György (IV. évf. nemzetközi) párttagfelvételi volt naplonden. A párttagjelölt-hallgató ajánlója Dr. Erdei Mihályné.

A hallgatói párttagok kérdéseinek pergőtűzében, a jelölt reagálásából, véleményéből végül is megfogalmazódott: Gergely György valóban megértett a párttagságra. De éppen azért, mert én idegen voltam, nem ismertem őt elég alaposan kételyem maradtak bennem. Valóban érett-e ez a fiú a párttagságra?

A válaszhoz az említett kar hallgatói-pártcsoportjának tagjai segítettek. Elmondták, miután valaki bejelent, hogy idővel párttag szeretne lenni, a csoport egyik tagja — rendszeresen és alaposan — foglalkozik vele. A patronálás időszaka — a jelentkező rátermettségétől és felkészültségétől függően — változó. Ugyanakkor válik mélyebbé az ajánló és a párttagjelölt kapcsolata. Hasonló folyamat megy végbe a jelölt KISZ-alapszervezetében is. Ennek a többszörös munkának az eredménye, hogy a jelölt felkészülten állhat majd azon hallgatói pártcsoport tagjai elé, akik javaslatot tesznek felvételére.

Általában a pártba felvételt kérő hallgató egyik ajánlója saját KISZ-alapszervezete. A jelölt csoporttársai azok, akik a legjobban ismerik társukat, akik határozott véleményt mondhatnak a pártba belépni szándékozó hallgató társadalmi és tanulmányi munkájáról, politikai-ideológiai felkészültségéről, emberi magatartásáról.

De ki az, aki meg tudja állapítani, hogy miért akar belépni hallgató társa a pártba: meggyőződésből vagy érdekből?

— vetődhet fel a kérdés. A választ az alapszervezeti közösség érettsége, felelősségteljes állásfoglalása adja. Eppen azért, mert társukról döntenek, s mert ők ismerik a legjobban, az alapszervezet tagságának feltétlenül tisztázni kell ezt a kérdést.

Hasonló feladatokat lát el a párttagjelölt hallgató másik ajánlója is. Instrukcióval, őszinte véleménnyel sokat segíthet.

A véleményezés következő szakasza, amikor az illetékes karhoz tartozó hallgatói pártcsoport elé kerül a tagfelvételi kérelem. Ha itt is javasol-

KISZ-vezetők munkájának ellenőrzését, a kari KISZ-titkár és a pártcsoport rendszeres kapcsolattartását tekintjük. Az alapszervezetekben — mint tagok — munkánkkal elő szeretnénk segíteni a közösségformálódás folyamatát, az alapszerv fejlődését.

Egyetemünkön szép számmal vannak hallgatói párttagok, akik hozzásegíthetnek minket párttonkivüliek, a bennünk motoszkáló kérdések tisztázásához, a válaszhoz, melyet a kölcsönös kapcsolattartás, az együttgondolkodás ad meg.

Kocsi Margit

— Ki lehet párttag?

— A következő választ adta: — A felvételt kérő hallgatónál legfontosabb kritérium a marxista-leninista meggyőződés. Ez feltételezi a véleményalkotás, állásfoglalás megfelelő szintjét; a marxista gondolkodásmód kifejlődését a hallgatóban. Természetesen mindehhez még hozzátartozik az is, hogy a párttagjelölt hallgató önmaga állandó képzését és a mozgalmi munkát elengedhetetlennek, belső szükségességnek tekintse.

— Nem túl magasak azok a követelmények, amelyeket a leendő párttagokkal támasztanak egyetemünkön?

— Nyugodtan állíthatom, nem. Egyetemünk politikai-ideológiai jellegéből következik az, hogy nem értékelhetjük a hallgatókat átlagos szinten. Azt azonban hangsúlyoznom kell, ezek a követelmények megvalósíthatóságukat tekintve egyáltalán nem lehetetlenek. Viszont azoknál a hallgatóknál, akiknél számolnunk kell az indokolatlan, de mégis reális létező tartózkodás lehetőségével, akiről tudjuk, hogy előbb-utóbb párttagok szeretnének lenni, feltétlenül el kell oszlatnunk az ilyenirányú kételyeket. Ebben a munkában a legnagyobb lehetőség a párttagjelölt felkészítését szolgálja. Így követelményrendszerünk nemcsak ismertté válik, de a diákok is inkább magukénak érzik majd azt.

— Milyen formában valósul meg a pártcsoportok és a kar KISZ-szervezete közötti együttműködés?

— Erre a kérdésre a válasz szorosan kapcsolódik az előbbiekhez. Ahhoz, hogy tevékenységünket a hallgatók megismerhessék, feltétlenül részt kell venniük a kari KISZ-szervezet munkájában. Aktív jelenlétével elsősorban a politikai akciók szervezésében, lebonyolításában tevékenykedünk. Ezzel is a kar hallgatóinak politikai fejlődését szeretnénk elősegíteni. Az együttműködés fő eszközének a párttag

KISZ-vezetők munkájának ellenőrzését, a kari KISZ-titkár és a pártcsoport rendszeres kapcsolattartását tekintjük. Az alapszervezetekben — mint tagok — munkánkkal elő szeretnénk segíteni a közösségformálódás folyamatát, az alapszerv fejlődését.

Egyetemünkön szép számmal vannak hallgatói párttagok, akik hozzásegíthetnek minket párttonkivüliek, a bennünk motoszkáló kérdések tisztázásához, a válaszhoz, melyet a kölcsönös kapcsolattartás, az együttgondolkodás ad meg.

Kocsi Margit

A diák kender

— Őt igen szép kiállítású és nagyon hasznos füzeteként vehetünk kezünkbe, ha egyetemi jogaink és kötelességeink rengetegében akarunk eligazodni. A tanszékeken, KISZ-bizottságon, szerkesztőségben ugyanis bárki fellapozhatja a nemrég megjelent tanulmányi és vizsgaszabályzatot, kollégiumi szabályzatot, szervezeti és működési, valamint a doktori szabályzatot — és az egyetem Hivatali szervezetének és ügyviteli rendjének leírását. Úgy tűnhet ezek után, hogy telhetetlenek vagyunk —, de nemcsak szervezetben szeretnénk egységben látni képzésünket, hanem — tartalmában is. Mikor várható egy olyan kiadvány megjelenése, amelyből előre láthatjuk, hogy az egyes szakokon, szakágazatokon milyen tárgyakat fogunk tanulni, s megtudhatjuk jó előre azt, hogy mi is vár ránk, és mit fogunk kapni?

Dr. Solymár Károly oktatósi rektorhelyettes:

— Annak a lehetősége, hogy ne csak szervezetben, hanem tartalmában is egységben lás-

sák képzésünket, jelenleg is megvan. Egyrészt operatív tantervben megtalálható Egyetemünk minden évfolyamára, szakára, szakágazatára nézve

a tantárgyak struktúrája, azok óraszámja, valamint a számonkérés módja. Mivel a jelenlegi operatív tanterv már minden évfolyamon az oktatási reform szellemében készült az elkövetkezendő években abban már csak kisebb változtatások várhatók. Így minden jelenlegi évfolyam számára a felsőbb évfolyamok tanterve a „jövőt” jelenti. Másrészt valamennyi jelenleg oktatott tantárgy programja is rendelkezésre áll a Dékáni Hivatalokban, melyek képzésünk tartalmi vonatkozásainak megismeréséhez nyújtanak felvilágosítást. Az 1972/73-as tanév komplett tanterve a KISZ-bizottságon is rendelkezésre áll és a Kari KISZ tanulmányi felelősöknél. Végül az Igazgatói Titkárságon az egyes évfolyamok előadójánál is megnevezhetik az érdeklődők.

Szerk: Koncz Gábor

Gólyanézőben

Mivel jómagam is csak a harmadik egyetemi hónapomat taposom, ezért természetesen az érdekelt legjobban, hogy érzik magukat a pécsi gólyák.

A tagozat-vezetőség előzenésének köszönhető, hogy rendelkezésünkre bocsátották az egyetem kocsiját, amely elvitt minket Vasasra, az elsős kollégistákhoz. A bányásztelepülésre, amely 14 kilométerre van Pécsről, sötétedés után érkezünk meg.

Maga a kollégium munkásszállás volt valamikor (a külsején ez meg is látszik), de belül már hamisítatlan diák-kolezsz található. A hallgatók 3-4-en laknak kényelmes, hangulatosan berendezett és kidekorált szobákban. Leraktuk a holminkat a társalgóban, ahol volt egy könyvesszekrény, egy tv és egy pingpongasztal. Kettén a „kollégiummal” felmentünk az emeletre, ahol a 9-es és a 11-es szoba léányait jaggattuk a benyomásaikról.

Íme ilyen a pécsi gólyalétele:

— Valamennyi elsős kolezszos Vasason lakik, a nagy távolság kezdetben kényelmetlen volt, de már kezdjük megszokni, igaz korábban kell keltnünk és igencsak meg kell gondolni, hogy bemenjünk-e Pécsre valamilyen rendezvényre.

Ugyanakkor a távolságnak nagy szerepe volt abban, hogy nagyon jó közösség keletkezett itt össze, mivel egymásra vagyunk utalva. Az ország minden részéből jöttek ide tanulni fiatalok. Így például a 9-es szoba három lakója — Kincses Zsuzsa Bajáról, Erdélyi Krisztina Pápáról, Szalay Erzsébet Ozdrolól jött el Pécsre.

— Meglepett, hogy a felsősök milyen jól fogadtak minket, és milyen sok segítséget kaptunk tőlük a tanulásban és a megváltozott körülményekbe való beilleszkedéshez. (Ez arra vall, hogy a KISZ-szervezet jól előkészítette az elsősök fogadását.)

Az egyetemi tanuláshoz való átváltás nekünk is problémákat okozott, mind az időbeosztás, mind a megnövekedett tanulmány-elsajátítás tekintetében. A jegyzeteket idejében kézhez kaptuk, csak a filozófiajegyzetek késtek egy kicsit. Tanulásban a legtöbb problémát, az orosz nyelvet okozza. Ennek az oka, hogy a hallgatók nagy többsége vidéki, ahol az orosz nyelv tanítása nem folyik valami magas szinten, az egyetemi követelmények persze jóval magasabbak...

A tűzkeresztségen többkevesebb sikerrel már szeptemberben átestünk, és ha gyakran ránk is ijesztenek röpdolgozatokkal, már nyugodtabban készülünk a félévi vizsgákra.

Fokozatosan bekapcsolódunk a mozgalmi életbe is. E téren idén általános mozgolódás tapasztalható, mert amint a felsősöktől hallottuk, eddig viszonylagos pangás volt itt. Remélhetőleg a napokban sorra kerül az elsős vezetőségválasztások is hozzájárulnak a mozgalmi élet fellendítéséhez.

Tóth Vladimír

A nyelvoktatás új arca

A nyelvi laboratórium

impozáns látványa sem tudja teljesen eloszlátani azt a rossz érzést, amely elfogja a Makarenkó utcai Nyelvi Intézetbe belépőt, az alagsorban levő szűk, homályos tanári szobák láttán. Hosszas keresgélés után, szobafestők és kőművesek útbaigatásával jutok el KOVÁCS FERENC egyetemi tanár szobájához, aholis viszonylag nyugodt körülmények között beszélgethetünk.

Első kérdésem az volt a Nyelvi Intézet vezetőjéhez, hogy milyen körülmények tették szükségessé a Nyelvi Tanszék átszervezését?

— Korunkban a tudományok integrálódásának vagyunk tanúi. Míg régebben egymás után alakultak ki az egyes önálló szaktudományok, a társadalmi szükséglet most éppen az ellenkező irányú tendenciát érvényesülését sürgeti. Amíg a csillagok leírása volt a cél, elég volt a csillagászat — a matematikai apparátus akkor is nélkülözhetetlen volt — ma azonban, amikor a csillagok elérése a feladat, egy sereg tudomány együttműködése szükséges. Az egyetemi oktatásra ez úgy vonatkozik, hogy a tanszéki jelleg helyett világszerte egyre inkább az intézeti (department, escuela stb.) jelleg dominál, amely egyesíti a rész tudományok művelőit és oktatóit. A tanszékek merev elkülönülése ugyanis ma már bizonyos fokig akadályos a fejlődésnek. Elég ha a sok párhuzamosságra gondolunk vagy a szakonyvek, drága oktatási eszközök kevésbé gazdaságos kihasználására.

Az itt kifejtettek csak látszólag mondanak ellent annak, ami a korábbi egységes nyelvi tanszék feloszlásakor végbement. A három részre tagozódással ugyanis egyidejűleg megteremtették az új tanszék munkájának magasabb szinten való integrálódását. A

régebbi tanszék társadalomtudományi viszonylatban talán az ország legnagyobb tanszéke volt, annyira differenciált feladatokkal, hogy vezetése egyre inkább megoldhatatlanná vált. Ez szült a homogénabb egységek megteremtése mellett. Ugyanakkor közös vonásuk: mindegyikük idegen nyelveket oktat.

Az új szervezeti forma lehetővé teszi, hogy a kisebb egységeket szakszerűbben vezethessék, az intézeti jelleg viszont biztosítja az elengedhetetlen koordinációs irányító, ellenőrző munkát, azonos módszerek megteremtése, bevezetése, stb. Hangsúlyozni szeretném, hogy itt elsősorban elvi lehetőségekről van szó, azok valóra váltása még megoldandó feladat.

— Mit tart az Intézet vezetője a soron következő legfontosabb feladatnak?

— Azt, hogy gondoljuk végig még egyszer igen alaposan mi az új társadalmi igényeknek megfelelően a nyelvoktatás célja. Őszintén be kell ugyanis vallanunk, hogy sem ezen az egyetemen, de országos viszonylatban sem vizsgáltuk meg szisztematikusan ezt a kérdést. Az országos reformmozgalmából valahogy kicsúszott a téma, jelenlegi célkitűzéseit ebből kifolyólag nincsenek. Egzakton megfogalmazva, az empirikus igények mindenkor kiértékelését szolgálták. A célkitűzések kialakításánál véleményem szerint az egyik fő szempontnak kell lennie, hogy a nyelvoktatás nagyobb mértékben támaszkodjék a hallgatók önálló munkájára, és az elengedhetetlen segítségnyújtás ehhez igazodó, ezt kiegészítő, irányító jellegű legyen. Ez a feltetele annak, hogy a hallgatók akár 25—30 év múlva is fejleszteni tudják nyelvi kultúrájukat. Nemcsak azt célozzuk meg egyetemi munkánkban, hogy mit kell a hallgatóknak egyetemi tanulmányai alatt egy nyelv elsajá-

lításában elérniük, hanem elsősorban annak a fejlesztését, hogy hallgatóink a végzés után önállóan mélyíteni tudják idegennyelvi ismereteiket. Akármennyire is tetszetős, nagyon problematikus megoldás volna, ha mi pl. a mostani piackutatási szakfelfezéseket teljes egészében megtanítanánk a külkereskedelmi szakosoknak, hiszen bizonyos, hogy húsz év múlva ez a szókincs jelentősen megváltozna. Ha mi helyett nem alakítjuk a hallgatók említett készségét, tehetetlenül fognak állni a változások előtt. Tudom, hogy az itt kifejtettek ellentétben állnak a vállalatok, intézmények rövidtávú, empirikus érdekeivel, a pillanatnyi előnyök kedvéért azonban nem szabad erről lemondanunk.

Alapvetőnek továbbra is a beszélt, mindennapi nyelvet kell tekintenünk, ezt kell a lehetőségekhez képest a legmagasabb szintig fejleszteni. Ehhez jön bizonyos mértékű közgazdasági szakszókincs, majd a mostaninál sokkal kevésbé differenciált, speciális szakfelfezések. Utóbbi összeállítását természetesen csak a szaktaniszterek közreműködésével és teljes egyetértéssel végezhetjük el. Ha ily módon jól megfogalmazzuk célkitűzéseinket, akkor ebből automatikusan adódik a többi feladat, a tananyag, a legcélravezetőbb oktatási módszerek kijelölése, a tanári feladatok, a hallgatókkal szembeni elvárások.

Ha mindezeket kidolgozzuk és a hallgató rendelkezésére bocsátjuk, akkor első perctől tudja, hogy négy évig milyen követelményeknek kell megfelelnie és meddig juthat el az illető nyelv elsajátításában.

A célkitűzéseket és a módszereket szeretnénk még ebben a tanévben kidolgozni. Az oktatók dolgozzák ki a részanyagokat, mindegyikük konzultál kollégáival, így az oktatók jelentős többségének véleménye a vezetés asztalára

kerül, és ebből fog kikristályosodni az új nyelvoktatási koncepció.

— Az Orosz Nyelvi Tanszék és a Nyugati Nyelvek Tanszéke mellett igen újszerűen és sokatmondóan hangzik a harmadik tanszék elnevezése.

— Az Alkalmazott Nyelvészeti és Módszertani Tanszék elsősorban tudományos munkát végez, de csökkentett óraszámú oktat is. Tudományos munkája alapvetően az intézet keretében oktatott valamennyi nyelv általános problémáira vonatkozik. A tanszék egységes tananyagot, követelmény- és mérési rendszert dolgoz ki (pl. tananyagok összeállítása és szalagra rögzítése, módszer kialakítása a helyes kiejtés gyakorlására, a beszéd-, olvasás-, íráskészség-fejlesztés helyes arányainak a kialakítása stb.). Egzaktn tudományos kísérleteket tervez, bonyolít le és koordinálja a másik két tanszék kísérleteit. Természetesen a többi tanszékeken is végeznek tudományos munkát. Magam, kollégáim olyan kutatásait is támogatom, amelyek a közeljövőben nem hatnak vissza közvetlenül az oktatásra. Számos példát mondhatnék, ugyanis a fizika vagy akár a közgazdaságtan területéről is, amikor bizonyos elméleti kutatások eredményei csak jóval később lettek használhatóak. A tanárok nagyfokú aktivitásával — elsősorban oktatási téren — akkor számolhatunk, ha munkájuk lélekölő unalmas része egyre inkább gépre kerül, így kapcsolatuk a hallgatókkal intenzívebbé, érdekesebbé válhat, több időt fordíthatnak a középiskolából érkezők tudásszintjének a nivellálására.

Remélem munkákkal így hozzájárulhatunk ahhoz, hogy az egyetemről kikerülők egyre inkább megfeleljenek a korszerű közgazdasági szakemberek iránt támasztott igényeknek.

Farkasházy Tivadar

Sövényházy Csilla
Óriás utak

Óriás utak sarában
kezem melegével morzszoltam porhanyósra sok-sok tonna földet
fényesre csiszoltam érdes köveket
mégsem engedett a jég
fatörzsbe lapultak a romló hústömegek
a szólni gyávák
döntésre részegek
vánszorgók jeltelen sora
hiszen kibírjuk
felszálló gondolatunkat erős cölöpökhöz kötöttük
biztonságosan

minek szeressünk
kényelmünk ócska várát ruganyosra tapasztjuk
aki rést üt
kipofozzuk

sündisznóvá gömbölyödünk

beszédes éjszakákon hosszan figyeljetelek
ma védőn simult a talpunk alá a fű
hogyan merjünk rögre lépni
és szerelmünk nyomán hozzon virágot a föld

Kölös Lajos:

Csak veled együtt értsem

Még napnál világosabban
rajzol kezem;
agyam, mint gép,
ha pillanatfelvétellel kap:
alig nyitott száj, áruló szem,
lobbanó haj, ruganyos
kerekek térdek
mosolygása
vagy
a felelet
töredék.

Míg a folytonosság volt a léted,
míg az ujjaim hegyén villant áramütése
hajadnak,
míg a ma rendbe nem álló tárgyak
fonott ujjaid lágy szigorával
helyükön álltak
s nyugtatták szemed, szemem;
míg újjongásaid, mint ablakon átlőtt
napsugarak
villanyoztak

— hiányuk idegem bomlása volna,
mert rejtőzik sejtjeimben már a halál —;

míg lehunytt szememmel
lényed sugárözönét
tápláló lüktetéssel áramlani
vérereim, a vénák útjain tudtam,
léted, a folytonosság volt igaz,
de így
mozaikként
csak ellenemre vagy,
méreg,
hogyan csontomig hatolsz,
a körbe zárt gondolatsor
lelket bomlasztó átka.
Oh te lázító, szavaim öre te!
a folytonosság léte üz,
hogyan veled együtt értsem
ziháló tüdőnkkel
e keserves egyedülletet,
mely betölti most ezt a
szerelmes univerzumot.

FOTO: ESZES ISTVÁN

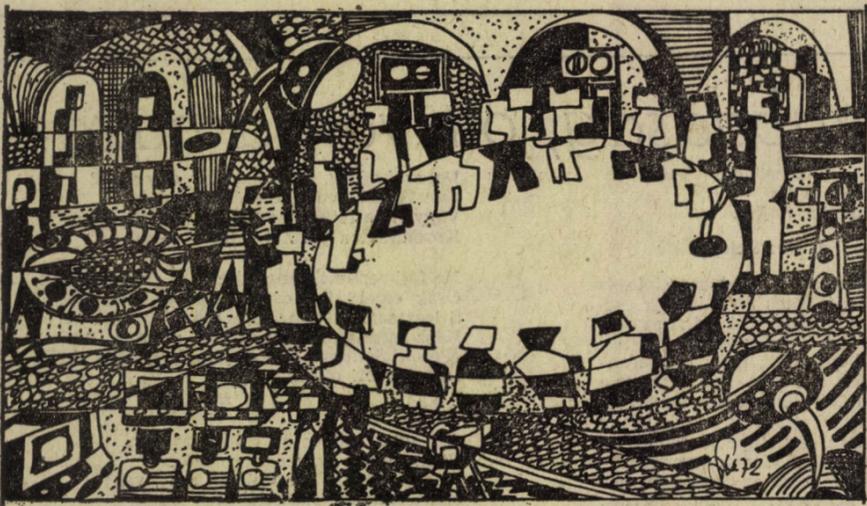
Bakonyi Péter

Álmodtam

álmodtam
furcsa volt
aranykörtét lopott
a sárga hold
az ablakunkból
rajtakapta ám
a különös tolvajt
az édesanyám
s hogy zavarában
visszatette
a kövér körtét
a zöld kredencre
sírni kezdtem
pedig kedvem
nevetni volt
hát így jött
el egyszer
hozzánk a hold

Mondják...

Egész életében egy nőről álmodott. Vágya beivódott sejtjeibe, meghatározta szemé villanását. Párás álmaiban hős volt, gáláns lovag, sikeres hódító. Neki úgy tűnt bármit is csinál, hamisan cseng ki környezetéből. Félbe maradt mozdulatok, ki nem mondott szavak ragadtak össze savanyú napokká. Leejtett kanál, pohárból kicsorduló víz. Ha lenne valakim — gondolta ilyenkor, s agyában sokáig dübörgött a mondat.
Munkahelyén zárkóztak ismerték. Nem voltak feltehető képességei, rosszul öltözködött, a tisztaságra mindig ügyelt. Ha disznó viccet meséltek, ő nevetett a leghangosabban. Lopva mert csak a keresztbe vetett harisnyás lábakra nézni.
Egyszer, már a hivatali idő letelte után, hideget vásárolt magának vacsorára. Ahogy a kosárért nyúlt, keze egy női kézhez ért. Osszerezett. Nem mert felnézni, csak az előtte álló karcsú csipőre sandítva hebegett valamit érthetetlenül. A másik tán észre sem vette. (Csinos nő volt. Rövid szoknyája kiemelte combja tömör formáját, a hús szinte átütött a vékony szöveten.) Mire az ajtóhoz értek, már nyirkos volt a tenyere.
Kilépett az utcára.
Mi lenne, ha leszólítanám — villant rajta át. Szeme előtt meztelen testek pörögtek, hívó karok, nyíló szájak rohantak felé. Mi lenne, ha megszólítanám — mormolta, s ököbészorított kezén elfehéredtek a körmök. Az úttestre lépett. A sikoltást hallotta, már nem volt ideje felnézni. Iszonyú ütést érzett a hátán.
Egyesek szerint, a földön fekvő, mondott még valamit, de pontosan senki nem értette. A mentőorvos azonnali halált állapított meg.
Rejtő Gábor

Bakos Róbert: Kerekasztal

Koncz Gábor

Meghívásos telefon

— Maradhatnál nyugton oszt csak recsegtetsz — zsem-belt félálomban az öregasszony, ahogy a vén Jakó le-kászálódott az ágyról. Előbb csak kiült, lelógatta a lábát, nagyujjával keresgélve a papucsok használt levágott csizmafejet. A hosszúgatyából lógó bokamadzag sepette a ház földjét.
— Ennekem ma meghívásos telefonom lesz...
— Mi a ménküd lesz neked? — kapta fel a fejét az öregasszony egészen felébredve.
— Meghívásos telefon. Májna van Balázs-nap és fel-hí a fiam.
— Az lehet, de azért kár mán most felkelni.
— El kell készüjjelek.
— Nuszika rendeltél tegnap este egy interurbánt? — szólt oda Jakó Árpád az ágyban nyújtózkodva feleségé-nek.
— Én? Mi a csudának?
— Mondtam neked kedves, hogy ma lesz Balázs-nap és ilyenkor felhívom az apámat.
— Felőlem. Ott a telefon, most is rendelhetsz.
— De nekem most kell majd, reggel nyolc és kilenc között, ilyenkor várja az apám.
— Oh, az akkurátus drágám! Hogy nektek milyen mániáitok vannak!
— Tudod jól, hogy mióta elkerültem otthonról, s pénzem is van, ezt minden évben megteszem.

— Mert ugyebár hazamenni lustának méltóztatik lenni.
— Kérlek, ne kezd elölről...
★

Jakó Balázs megmosakodott, szappanozott, s egy tű-kördarabot állítva az ablakba, gondosan lezuhogatta fehér borostáját. Az ünneplő ruháját vette elő és külön leke-félte a fekete kalapot. Fél nyolckor lépett ki az ajtón. A felesége utána szólt.
— Jaj te Balázs, csókoltatom őket; kérdezd meg küd-jük e mán az almát?
Lassan tartott a posta felé, sok emberrel akart talál-kozni. Hogy — csak úgy kurta szavakkal — elmondja, miért is megyen most. A fia fogja hívni, az Árpád. Egészen biztos, merthát ma van Balázs-nap. És ilyenkor ő telefonon át beszél a fiával. Aki professzor Bu-dapestben.
Mit is kell Árpádnak elmondani? Hát hogy már nem fogatos. Már kivénült abból, csak etető. Meg a hízó alig-hanem másfeles lesz. Legyühetnének a disznótorra. Megcsinálta a kertkaput és a trágyát is kivitte a tsz vontatója. A macska végleg elverte a galambokat, így nincs galambleves vasárnap. Nem baj, majd telepít. Új megint az elnök. Ez nem olyan harapós. Tán még a pénzfizetést is behozta. De akkor meg mindent venni kell annak az egyszál marhának. Hát az meg hogy lesz?
— Mi van Balázs bácsi, mit adhatok? — szólt ki a postáskisasszony a kisablakon.
— Semmit kérem szépen; hanem én várok egy tele-font.
— Aztán honnan tudja, hogy hívják?
— Mert hát a fiam kérem...
★
Jakó Árpád felhívta a központot. Fél kilencre ígérték a vonalat.

— Aztán beszélj le őket, ha almát akarnak küldeni, mert megint itt rohad a nyakamon. Megveszem itt a szép válogatottat, azzal csak a bajunk van.

Ifjabb Jakóné nem szívelte az apósáékat. Árpádot sokra tartotta, hogy már majdnem egyetemi tanár, de ha valami ballépést csinált, mindig a falut emlegette neki. Egypárszor voltak lent együtt, de fitymálta a lavóros mosdást és tüntetően egy negyedóráig kaparta a lábáról a sarat. Így aztán nem is igen mentek. Maradt a ritka levél és a még ritkább telefon.
Jakó Árpád a jegyzeteit rakosgatva. Visszaadták egy könyvtervezetét — túl merész. Ezek után akarjak én aspirantúrára menni! Az ember csak nyafogással meg dörgölözéssel tud feljebb kerülni. Mit kell nekem ahhoz tennem, hogy végre felismerjék, ha alszunk még rá kettőt ez a módszer is a későn jöttek listájára kerülhet. Jakó elvtárs gondolja át jobban! Jakó elvtárs mindent jól átgondol, s közben autókáztatja a feleségét.
Felberreg a telefon.
— Halló! Igen; köszönöm!
— Jónapot édesapám, hát már ott is volt, ki se kellett menni magáért?
— Itt voltam fiam...
— Hát minden jót névnapján édesapám!
— Köszönöm fiam...
Aztán csak álltak a kétszázötven kilométeres drót két végén. Egy-egy hümmögéssel jelezték, hogy nehezen szedődik össze az, amit az egyik életből a másikba át tudnának beszélni.
Állt az öreg a postafolyosón a kisablakon kiadott kagy-lóval a kezében, kalapjával befogva a másik fülét.
Állt a fiú fürdőköpenyben, papírszeletet gyürkélve.
És még a három perc letelte előtt letették a kagyilót.

Bakos Róbert tollrajza

Dobos Péter:

HALASI TÉL

Az utcán bandukoltam éppen,
s meglepett, hogy mily nagy a csend,
egy dal ritmusára léptem:
valami készül odafent.
Míg melázva szóltam a csenddel,
bánat, s öröm helyet cserélt,
s a tél jégtiszta lehelettel
rám terítette köpenyét.

Megálltam, néztem, hullott egyre,
betakarta az utamat,
s a síró szél reménykedve
söpörte, rázta a havat.
Én sutogva szóltam a csenddel,
s bár kerestem az ősz kezét,
a tél jégtiszta lehelettel
rám terítette köpenyét.

A Lenin téren, velem szemben
megborzongtak a tiszafák,
és hallottam, ahogy mentem,
rémült cigányok jajsavát.
Fázott a város, megdermedve
nyögtek a földek menhelyért,
s a tél jégtiszta kegyelettel
leterítette köpenyét.

Rejtő Gábor

Dallam

Ha visszajössz átölellek
Hogyha meghalsz elföldellek
Ha meghalok érted halok
Ha visszajössz megmaradok

Nevetésed csillaghullás
Szemed fénye hajnal bontás
Mozdulatod kedves íve
Életemnek békesége

Vállad gödre élet kútja
Hangszálad hárja húrja
Szomjúságom elolthatod
Sűrű csöndem feloldhatod

Egy „víg kuruc dala”

Legkedvesebb verseim. Bakonyi Péter előadójátéka — hirderte egy szerény plakát a Kinizsi bejáratánál. Több országot bejárt, mint népitáncos, jó néhány szavalóversenyen vett részt. Ezenkívül cikkeket és verseket ír — lapunk hasábjain is olvashatjuk néha. Ez az est viszont szintézise volt valamennyi szívvel-lélekkel csinált — s éppen ezért néha szertelennek tűnő — tevékenységének. Közvetlen előadómódjával azt mondta el, amit valamennyien keresünk: derűs kedvvel vállalt harcot az emberségért, harcot az önként vállalt munka buktatóival és harcot a közöny ellen. Juhász Ferenc „Apám” és a „Tékozló ország” című vers részletei után a „Nap és a Hold elrablása” című költeményt mesélte el. Épp olyan fesztelenül és közvetlenül, mintha baráti társaságban a közepre tolt asztal tetején ülve tenné. Mesélt a nagy városról, amely zsúfolt és hullámzó, mint amikor „a hegyek felé üget százezer tevekaraván”. Mesélt a „nyitott s mégis levart szemű” emberekről, akiknek az elrabolt Napot, s Holdat a legkisebb királyfi tudja csak visszahozni. S aztán egy tunguz népköltés után Jevtusenko, Boriszova, Jeszenyin, Illyés Gyula és Somlyó György verseiben ismét mese nélkül ismerhettünk magunkra, ágaskodó és nehezen megválaszolható kérdéseinkre. Vele és velük együtt kerestük magunkat az idomítójukat megölő oroszok között (Boriszova: Balлада a vérengző oroszokról) vagy egy cigányprímás agyonverését tétlen néző tömegben (Somlyó György: Mese többszázról). S aztán a kérdéseket tovább pörgette az előadó — a saját verseivel. Dolgunk, hogy az ünnepnapit ember tudjuk megtalálni magunkban, hogy a tánc ritmusával tudjunk merészen élni (Poème de la Vie és A tánc című versek) és ne hagyjuk elveszni fiatal vérünkben Dózsa örökségét. (Dózsa). S mindezt lehet-e és hogyan? Úgy, ha azt érezzük, hogy

„Emberek ha vizen ülnek
Madarak ha menekülnek
Tudom anyák mindig szülnék
Sohase félek.

Hogyha sírnak denevérek
Hogyha imádkoznak vénék
Tudom kinek szól az ének
Sohase félek.”
(Egy víg kuruc dala című vers)

A tartalmas és jól rendezett műsort Hármori Ferenc műszaki egyetemi hallgató zongorajátéka kísérte, Bartók és Hacsaturján darabokkal.

Meglepetést kaptam. Mert egy nagyon közeli, de csak részben látott egyéniség foglalta össze mondanivalóját. S ez a tartalom közel van hozzánk: mert bennünk is él: és mert egy velünk egykorú egyetemista társunk mondta el.

Ha ilyen programokat konferál be Miskolci József klubvezető a Kinizsiben, nem lesz hideg a terem — mégha kevesen vagyunk is ott.

Koncz Gábor

Egymást átkarolva mentek a sétányon. Esteledett. A férfi lehetett vagy 70 éves, lekunkorodó karimájú, agyonviselt kalap volt a fején, biztos csak megszokásból, ezen a meleg júliusi estén. A kalapról a szalag rég elveszhetett, ugyanis színe már mindenütt egyenletesen fakó volt. Az asszony alig volt fiatalabb a férfinél, csak jóval alacsonyabb, finoman görbülő hátán meglátszottak az évek.

Az öreg szelíden átfogta jobbával az öregasszony derekát, míg emez baljával kapaszkodott a férfi-
ba. Nem néztek egymásra, nem beszéltek, de egyszerre léptek. Arcukról — így tűnt a fiúnak — valami megmagyarázhatatlan derű sugárzott.

Az útmenti padon a fiú — kezét a lány vállán pihentetve — csodálkozó tünődéssel nézett utánuk, majd tünődő csodálkozással a lányra, aki fejét vállgödörbe fúrta, s nem vette észre az előttük bandukoló öregcsúcs párt. A fiú különös melegséget érzett a szívében, jó lett volna megszólítani őket, talán valamit kérdezni tőlük.

Közben megjelent a lámpagyújtogató. (Vajon hányan üzhetik még ma is ezt a foglalkozást?) Az öregek, — a fiú így látta a padról — a felgyülő gázlámpákra nézve, mintha egy pillanatra megálltak volna, s kezük enyhe szorítással mintha jelzett volna a másiknak valamit. A lekunkorodó karimájú kalappal a fején, az öreg, meg a hajlott hátú öregasszony lassan átvágott a rózságyvas

másik oldalára. Leültek egy félreeső helyen.

A fiú a padon — kezét még mindig a lány vállán nyugtatta — már másfelé figyelt. Pár perc múlva, beszélgetés közben a lány nevetve mutatott a rózságyvas felé.

— Nézd azt az öregurat! — szölt a fiúhoz.

A fiú odabámult, s látta, hogy az ő örege — a kalappal a fején — lopva, sietve, ide-oda tekintgetve rózsát szed. A fiú arcán mosoly villant át, hiszen értette ő ezt.

„De, nicsak! Az öreg még mindig a rózsák közt tapod, és nem is egy bókoió szálát tép le csinyből, hanem ötöt, tízet. Nem is tépi, no lám, hisz olló van a kezében. Vágja a rózsákat! Jaj lopja a rózsát! De miért engedi ezt a hajlott hátú öregasszony”. A fiú a félreeső pad felé nézett reménykedve. A pad üres volt. Aztán tekintete megtalálta az öregasszonyt, amint az kissé távolabb a sétányon lesben állt. Falazott. Az öreg gyorsan végezte dolgát. Az asszony után sietett, s a rózsák elűntek egy nagy, koszos szattyor mélyén, amit a fiú eddig fel sem fedezett. Majd a két öreg ismét egymásba karolt — de jól be van gyakorolva — s tovább bandukoltak.

A fiú a padon egy pillanatig értetlenül maga elé nézett, aztán kesernyős-gúnyos, torz mosolyra húzódott a szája. Valami érthetlent dörögött a lánynak, felállt, és elindult hazafelé. Kutyául érezte magát.

Krausz Péter

ÖREGEK

Barna Zsuzsa:

MEMENTÓ

Vakon tapogatom az emlékek
zöld gyöngyszemeit, nyirkosodnak,
nem merem tenyerem kitánni —
nehogy meglássam bennük magam.

Barna Zsuzsa:

Születésnapomra

- Ismertem anyámat
s tudom megint
csak már ha
tombol a nincs
- a sok rum engem
tett önérzetessé
apám
s kényszerített emelt főre
lesütött szemmel
gyenge voltam egyedül
lett bennem félsz
és bizonyításvágy gyötör
oktalan mert mit
miért meddig
magyarázzak hangtalan
- láttam zöldet
késtem el
s a kopogtatásra
más ajtó nyílt szüntelen
- szerettem volna — nem engedtek
kitörtem volna — nem engedtek
a 18 év alatt csak megszülettem
- kilincstelen ajtó lettem

Hol a szabadság, ott van a haza!

Világzsabadság! — így köszönök, Vezér,
s örömtelen tizenhét évem
szent lobogója elődbe hajlik.

József Attila: Petőfi tüze

Fordulópont volt a pályáján, amikor népszerűsége és népszerűsége összefonódott a tudatos forradalmár cselekvésre kész politikai akaratával. Hajlandó volna az ember Petőfi pályájának szédületes emelkedésében a kor adottságait elsődleges oknak föltüntetni, hogy ti. szerencsésen minden a költő kezére játszott. Am életműve s — melyben ez a nagy mű létrejött —, kora ismeretében sokkal inkább azon töprenghetünk el ma is, hogy milyen zseniálisan érzett rá kora eseményeire, mennyire képes volt e szédületes gyorsasággal játszódó eseményeket befolyásolni, sőt irányítani. Csak az igazában teljesen hinni tudó forradalmár képes erre. (Simon István: Gyalogútról a világra.)

TEMPLOM ELŐTTI TÉR
(Nappal)
PAPA, 1972. július

A tér padjain a márciusi
eseményekben főszerepet
vivő srácok ülnek, most
jöttek ki a menzáról.

— Túljátsszuk a dolgot —
mondja a Vasvárit játszó
srác — nem volt ott ilyen
iram. Délelőtt forradalom,
aztán délben ránézett min-
denki az órájára, irányha-
za, az asszony már meg-
főzte az ebédet.

— Ciki... — állapítja
meg egy srác.

— Milyen forradalom az,
ahol ebédszünetet tartanak
fegyverszünet helyett? —
kérdi az egyik srác.

— Polgári... — mondja
valaki.

— Te is — mondja Vas-
vári a Petőfit játszó srác-
nak — kétszer elmondta
a Nemzeti dalt, aztán ha-
zaléptél a kis feleséged-
hez, s bevágtál egy sza-
lontüdőt.

— Nem én — mondja a
srác —, hanem Petőfi.

— Nekem egy forradal-
már ne zabáljon — mond-
ja a Vasvárit játszó srác.

— Vagy ha nagyon éhes,
egyen gyökeret, cipőtalpat,
szalmazsákot, vagy a ru-
háját, igya meg a pocsolyát
vagy a vizeletét. A Téli
Palota ostroma előtt egy
kis ebédszünet... vagy
Guevara a bolíviai parti-
zántáborban egy fácskával
tel, utána vörösbőr, hor-
dozható TV, meccs, egy jó
kubai szivar!

— Esernyőjük is volt,
hogy ne ázzanak — mondja
az egyik srác. A Múzeum-
kertben csak esernyős pa-
lik álltak.

(Insert: Korabeli réz-
karc.)

— Aztán csak levágták
az esernyőt, puskát fog-
tak... — mondja a Pető-
fit játszó srác. (Kardos
István—Kardos Ferenc: Pe-
tőfi című irodalmi forga-
tókönyvből, amelyet pápai
diákok közreműködésével
forgattak. Filmkultúra
72/4.)

De, szabadság, mért halvány az orcád?
Szenvedésid emléke szállt hozzád?
Vagy nem tettünk még eleget érted?
Koronádat a jövőtől félted?

Ne félj semmit, megvédünk... csak egy szót,
Csak emeld föl, csak mozdítsd meg zászlód,
S lesz sereged ezer és ezernyi,
Kész meghalni vagy diadal nyerni!
(Petőfi Sándor: A szabadsághoz, Pest, 1848.
március 27. előtt.)

Azt adok, mit vajmi ritkán kaptok,
Ti királyok, nyílt ószinte szót,
Ahogy tetszik, köszönjétek meg, vagy
Büntessétek a felszólalót;
Áll még Munkács, áll az akasztófa,
De szívemben félelem nem áll...
Bármint mond a szemtelen hízelgés,
Nincsen többé szeretett király!
(Petőfi Sándor: A királyokhoz,
Pest, 1848. március 27—30.)

Oh nemzetem, hát bírnak téged
Örökké féken tartani
A nagyfejűek s kisszívűek
(A táblabírák) szavai?

Jöjjön ki kardod a hüvelyből,
Mint fellegek közül a nap,
Vakúljanak meg s megvakúlnak,
Aki reápillantanak,
Elég soká voltunk fajánkók,
Legyünk végtére katonák!
Elég volt már a furulyából,
Riadjatok meg, harsonkák!

(Petőfi Sándor: Föl!, Pest, 1848. június.)

A Görgey szerepét ját-
szó srácnak jelent egy har-
madikos:

— A kiürítés szervezet-
ten történt. A nép megér-
tette az új helyzetet. Tá-
mogatja politikánkat.

— A nemzeti ellenállás,
az önvédelmi harc politiká-
ját hivatalossá tettük —
mondja Görgey.

— A támadás politikája

helyett — mondja Petőfi.

— Te csak ne szőlj be-
le a hadsereg ügyébe. Még
nem tartunk ott, hogy ka-
tonák helyett versekkel
harcoljunk — inti le Gör-
gey.

— Ha megszorulnátok,
van nálam egy hadtesttel
jelő forradalmi költe-
mény. Csatadal. Egy hibája
van, visszavonuláskor nem

Regöly János

Színek és virágok

Zöldben a leplezés
feketében az érkezés
vörösben a hang
sárgában lágy hárag
kékben a nyíltság
fehérben a tiltakozás
barnában a létezés
feketében az érkezés
rózsában a vér
szekfűben önmagam
violában a villanás
nárciszban a várakozás
pipacsban az átok
búzákéban a világos
bennünk szintelenül a virágzástok!

Novák Mária

Hallod? Hallod?

Mintha guruló kőgörcget
gurítottak volna
a mélybe:

Mintha ezer csillagtalán
csillagra robbant volna szét
az ég:

Mintha egy cseppnyi vízcsepp
cseppent volna
a csöndbe:

Valahol Másutt Szólat Meg
A Telefon.

Péter László

Görögország ma

Kék egedet Attika, szögesdróttal
zárták k
S véres fejjel, megcsontítva tántorog
tízezer Odüsszeusz.
Most Olümpusz hegyén napszemüveges
istenek trónolnak

Sebes József

Pesszimizmusaim

MOSOLYOG: mosolya villámlik, keze
eltaszít
Majd érint — futón, hidegen, könyörtelen
rohanással.

Megbátrál... Rüg. — éles hangja szétéppi
érzetem virgonc fellegvátát,
Lám ismét...

Mosolyog: mosolya körbefon átölel
rámtekeredik

mélyen belémhatol, csontjaim puhítja,
átalakít,

képez, utat vág, empiriám rút erdejében
Feldob — érzem az elrugaszkozást
— lebegek.

Érte nyúlok fogom, simogatom, alakot
formálok neki,

Becézem... Felpillantok, testemet vad,
háborgó röhögésem zilálja.

Tenyerem remegő hévvel szorítja a
belezárt őszinte Semmit.

Nézem őt... megérint, rámnehezedik...
Felordítanak, sikoltanak — Meghátrálok.

De Ellep — behatol szemem összehúzott
résein, orrom nyílásain, fülem tágítja

— kitölt.
Erőltetett, gyorsított lélegzetem okádja
befurakodott tömegét HIABA.

Konvenciók... végeláthatatlan falkája.
Báb vagyok, igénylem, szükségem van rá?

Élethez Kell és Mégse — De Irányít!
Lábam erőtlén lépteit Ellenszele gyengíti,

Kezem puffadt, pótrohunk zsíros
csomókban ring.

ÜLÜNK: otthon, munkahelyen, villamoson,
tárgyaláson, vitán, megbeszélésen,
felszólaláson, beszéd előtt, beszéd
közben, beszéd után.

Bármi történjék is mi ülünk, ülve hallgat-
juk, hallgatva ülünk és egyre csak ülünk.

ÜLÜNK: Hidegen, számítón, kimérten, tu-
nyán, idétlenül, szemérmetlenül,
erőltetett mosollyal, csábos mosoly-
lyal, szép mosollyal, jó mosollyal, il-
ledelmesen, feszesen, hajlott háttal,
domború mellel, kidülledt szemmel,
figyelmesen, okosan, tudatosan, ön-
tudatosan, büntudatosan, várakoz-
va, csendesen ülünk.

Ülünk, mert így jó, kényelmes, egyszerű,
sima, zökkenőmentes, mert így Könnyebb.

Ülünk, mert Ők is Ülnek, mert Ti is Ülök,
mert Ő is Ül! De KI fog ÁLLNI??

Sövényházy Csilla

Kérdő kiáltás

Mikorra gyűlik könnyeim
kővé-aszott rengetege
szilárd bástyafalként
ázott csontjaim köré

Mikor árad
gondos kéz harmata
ruhám meglazult ráncai fölé

Mikor értem meg
a földi madárdalt
lecsurrant háztetők odvaiban

Mikor énekelek már
az érintetlen igazság
fény-mezőin gördülő sugárról

Mikor futok ki
rúcsaim mögül
a tiszta rétre

Bátai Tibor

Szélcsend

Jaj, ezt az időt miféle miféle Isten hozta?
Kinek volt a bennem búvó gyávaságra gondja?
Sok vihart kiállt vitorlám rongya lóg.
Szélcsend volt, mikor elhagytam a hajót.

Jaj, ezt az időt miféle Isten hozta?
Magányom Déva-vára, falad föl ki húzta?
Megtörik a hullám: hitem, jaj, elmerül.
Csillagtalán égbolt: szememen hályog ül.

Jaj, ezt az időt miféle Isten hozta?
Vesztett harcimat meg ki átkozta?
Ki adott, ki adott erőt, hogy megfussak?
Ki vert ki házából — hogy pincéjébe bújjak?

A harctól föl ki oldott, s fegyvert kezembe adva
Ki indított magam, magam ellen harcra?
Szemforgató világ: nézd fonák törvényeid —
Kegyelmet kérnek rettenthetetlennek hitt hőseid!

A CSÓK (Bajusz Károly felvétele)

aktuális. Még hittem a for-
radalmi hadsereg vezetésé-
ben, mikor írtam.

— A hadsereg megóvása,
megegyezése egyet jelent a
nemzet megmentésével.

— A haza atyja mellett
lesz egy emberünk, aki a
haza megmentője névre
hallgat — gúnyolódik Pető-
fi.

— Velem egy költő ne
pimaszkodjon — ugrik fel
Görgey.

— Nem költő — mondja
Petőfi — csak egy egysze-
rű látók. Jósocska. Vagy
egy illúziótlan polgár, aki
józanul gondolkodott. Or-
szág-világ tudja, mi volt a
véleményem a miniszteri-
umról. Nyugtattak, türel-
metlen vagy, mondták.
Várni kell egy kicsit, még
gyerekipőben jár ez a tár-
saság... aztán amikor en-
nek a gyerekipős magate-
hetetlenségnek az orra
előtt lekasaboltak néhány
embert a szabadság hívei

közül, akkor már nem tar-
tóztathattam magam. Föl-
ugrottam a múzeum tribün-
jére, s veszett dühömben
elkiáltottam, hogy erre a
minisztériumra nem a ha-
zámat, de magam, sőt a
kutymát se bíznám. Erre az-
tán dühbe jött az ország...
S íme, most ott vagyunk,
hogy azt mondogatják: Pe-
tőfi nek tökéletesen igaza
volt. Hat hónappal ezelőtt
azt írtam, nincsen többé
szeretett király. Elvetemült
hazaáruló lett a nevem.
Van szeretett király? Jelen
voltam a nemzetgyűlésen,
amikor fölolvasták Ofelsége
dörgáló levelét. Amikor
szájon vágta a magyar
nemzetet... és még sok
más láttam, s mindezek
láttára nyugodt maradtam,
mint egy kétezer esztén-
dős múmia. (Kardos István
—Kardos Ferenc: Petőfi,
irodalmi forgatókönyv,
Filmkultúra 72/4.)

És e beszédet nem veszi
Egy örült, rémülésteli,
Zavart ész meséjének?
(Petőfi Sándor: Szörnyű idő... Mezőberény,
1849. július 6—17.)

Az egyetlen szubjektív,
egyszemélyes riport a film-
ben. Szereplője Petőfi fil-
mi életrekelteje egy 17—18
éves diák.

A beszélgetés menetét
azokból a kérdéscsoportok-
ból építjük fel, amelyeket
az előkészület során több
gyerekekkel megbeszéltünk...

Az önkontroll és önró-
nia páros működése mellett
mindenkiben felmerült a
film, hogy eleget tud-e
tenni a feladatnak. Az erős
egyéniséggel való szembe-
állításban nem szenved-e sú-
lyos vereséget. Szembe kell
nézni saját emberi tartá-
lékainkkal, ha engem tenne
próbára a kor, kiállnám-e,
és lehet, hogy észre sem
venném, hogy próbára tesz-
nek. Tudnám-e ilyen tudá-
tosan figyelni önmagam,
mint ahogy most belebújva
egy szerepbe, figyelem a
szerep mögötti embert és
önmagamat egyaránt.

Próbainterjú a követke-
ző szellemű beszélgetést
folytattuk:

— Azért kell felmutatni
ezeket a hősokeket, hogy a
magunk korában serkent-

A világ, lehet, ma se bonyolultabb, mint amilyen Pe-
tőfi korában volt, amikor a társadalmi viszonyok
még csak az alapvető szabadság modelljét engedték a
költői álmok világában úgy-ahogy fölvetődni. De Petőfi
már akkor a konkrét hazai problémák megértésén, át-
élésén keresztül logikusan a világszabadság eszméit he-
lyezhette lírája tengelyébe. Ezért lesz ő örökös ösztön-
zője minden kor valóban új költői törekvéseinek. Mert
akárhogy nézzük is a haladás lehetőségeit — irodalmi
értelemben —, fő célja mindig az ember marad, vagyis
az emberi szabadságélmény. S egy nép izgalmas va-
lóságából, lelkivilága fejlődésének megajzolásával si-
kerülhet csak irodalmunknak újra az általános emberi
humánusmot, az új szocialista életérzést diadalra juttatni.
Mert csak ez óvhat meg bennünket a provincializmus-
tól, az utánzó másodlagosságtól, ez biztosíthatja erede-
tiségét is új költészetünknek. (Simon István: Gyalogút-
ról a világra.)

Összeállította:
Nagy Katalin

Szekeres Mária

Nagyanyám

A motoszkálások szétszedik a világot körülötte
esteledik

szeme apró sziklaüreg
élete már csak a leglényeg
végsőkig feloldozott

tenyérrnyi ránc
tenyeremben folytatódó

Bátai Tibor

Ráolvasó

Éjszaka éjszaka éjszaka éjszaka
Vállamra hűlő éjszaka
Homlokomra fésült táj éjszaka
Átlátszó csillagok jégtükre éjszaka
Léleknyi csönd éjszaka éjszaka
Torz szobrok emléke éjszaka
Emlékekke szaporodó éjszaka
Ágakon vacogó szavak éjszaka
Fagy csaholó kutyája éjszaka
Idegen test a testemből éjszaka
Zsigereimen országló éjszaka
Behavazott csontom éjszaka
Húrtalan hegedű éjszaka éjszaka
Szél ingén lobogó éjszaka
Megsebzett virágok éjszaka
Harangok vére éjszaka éjszaka
Behorpadt mellkas éjszaka
Vért köpő lázas éjszaka
Vetést dézsmáló varjak éjszaka
Világtalan ablakok éjszaka
Hitéből kilakoltatott éjszaka
Nyakamra tett kés éjszaka
Kiugrott zsámoly éjszaka
Halottak szakállá éjszaka
Magánytalanná fosztó éjszaka
Kibomló csipőd szirma húsvirág éjszaka
Ölelésnyi-ölelésnyi éjszaka
Erőszakot tévő éjszaka
Elvetélt teher éjszaka
Javasasszonyok babona éjszaka
Áramszünetnyi éjszaka éjszaka
Megrepedt kehely éjszaka
Teremtett lélek éjszaka éjszaka
Szentjánosbogárnyi éjszaka
Órszem órhelyen éjszaka éjszaka
Járkáló lámpás éjszaka éjszaka
Békakirályfi éjszaka éjszaka
Keresd meg arcom éjszaka éjszaka
Éjszaka éjszaka éjszaka éjszaka

Földes Péter

Építsünk együtt köntörfalat!

Építsünk együtt köntörfalat anyaga lehet akármi kérdezz meg csak híres embert nem olyan nehéz ezt csinálni

Építsünk együtt köntörfalat ne félj, nem dől össze sosem csak a szabályokat tartsd be s nem lesz baj, meglásd kedvesem

Építsünk együtt köntörfalat szép nagy ház lesz majd belőle itt biztonságban élhetsz mindig a tények elől menekülve

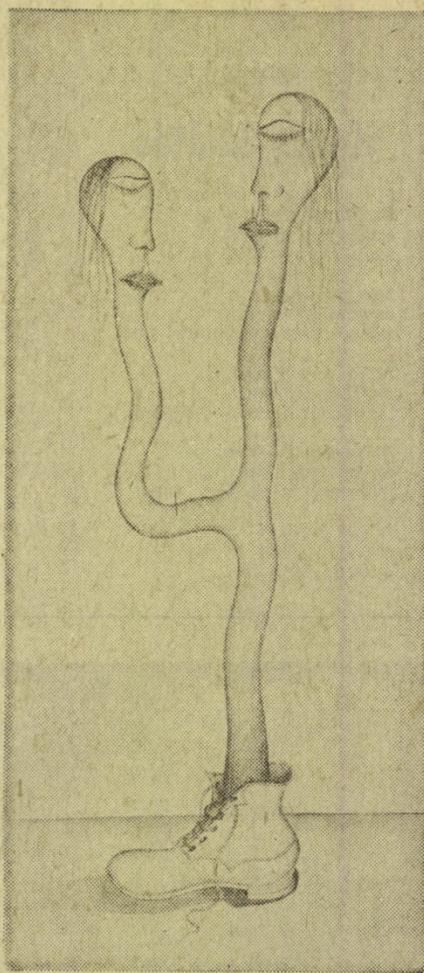
ajánlás:
hogya mégis talán mégsem vagy tán mégis hacsak nem baj, ha nincs véleményed jer, építsünk köntörfalat!

FOHÁSZ

Ó élet tükre, művészet (idefigyelj, ha veled beszélek) ne hozzájárulj sem igazí, sem pedig művészet...

Körzőnyílásba

Körzőnyílásba vettem életem és felmértem a szemközti falra de jött egy nagy radír és életművet kíméletlenül levakarta

OLÁH MÁTYÁS RAJZA

Az irodalmi mellékletet szerkesztette: NAGY KATALIN

Farkasbázy Tivadar:

Három pillanat a tömegszórákoztatás történetéből

„A labdarúgás, a lövésny és a bikaviadal olyan szórákhoz tartoznak, amelyek nemesebb élvezeteket, a kultúrától vonják el a széles tömegeket.”

(Idézet a közfelfogásból)

A mérkőzés a végéhez közeledett. Bár sok gól született, a döntés még váratott magára. A hazai csapat kiegyenlített az első mérkőzés hátrányát és minden erejével a győztes gól megszerzéséért küzdött. A vendégek az időt húzták, már csak a tizenegyesekben reménykedtek, mindössze a középcsatáruk tartózkodott elől, az is inkább az illem kedvéért. A tömegtől tüzelt hazaluk mindent egy lapra feltéve rohmozgattak, egymás után rugdosták be a szögleteket, óriási zűrzavar uralkodott a tizenhatoson belül. A hórihorgas középcsatár szinte semmi mással nem törődött, mint hogy a magyar kapust labdától benyomja a kapuba, amaz nem is merete megfogni a labdát, ha néha a sok embertől hozzáfért, gyors mozdulattal toltta a kapu fölé.

A kiegyenlítő gól óta elszabadult a pokol. A közönség egymásba fogódzva hajladozott, énekelt, trombitált, kerepelt, űzte, hajította csapatát. Az óriás hangzavarban alig értették egymás szavát a játékosok. Rúgd a francia! — ordította most is egy kétségbeesett hang társának a ki tudja hanyadik szögletnél, aki megfogadta a tanácsot, és jó nagyot belebikázott, hogy legalább egy kis időre levegőhöz jussanak.

A középcsatár és a balhalf egyszerre érkezett a labdára. Mint a vizilabdában a kezdőjátékosok, csaptak össze, de a csatárnak még volt annyi ideje, hogy oldalra csúsztassa a labdát. A half elesett, neki viszont alaposan kerülnie kellett, hogy a zuhanó test magával ne sodorja. Azonnal nekiiramodott, mert tudta, hogy a kitérő miatt újabb védőt kap a nyakába. Minden erejét összeszedve rohant a kapu felé, hogyha felrúgják, minél közelebből végezhesse el a szabadrúgást. A fault azonban késétt, mert a mögötte lihegő beállós szabályosan akarta a labdát elszedni. A kétméteres középhátvéd mind ez ideig tétlenül nézte az eseményeket, nyugodtan várta mire mennek a beosztottak az egyszemélyes csatársorral, sőt szinte türelmetlenül tekintett fel a nagy órára, mint aki azt a pár másodpercet is sajnálja, amíg elbánnak a fickóval.

A csatár, aki jelenleg a nyúl szerepét töltötte be, úgy érezte, hogy szemernyi esélyei valamelyest növekedtek, mert ha le tudja rázni a beállóst, akkor mozgásban vezetheti rá a labdát az állógáló centerhalfra. Hirtelen megállt a labdával, számítása be is vált, mert a beállós a nagy lendülettel továbbzaladt, ő pedig irányt változtatva, azonnal felgyorsulva vezette a labdát a hústorony felé. Úgy érezte kedvezebb, ha szemtől szembe találkoznak, mintha mellette próbál elmenni. Lőni nem mert, hiszen csak egy hirdetőoszlopot látott maga előtt. Mikor olyan közel ért hozzá, hogy szinte egymást súrolták, hirtelen elgurította a labdát jobbra, majd gyorsan felugrott, mert tudta, hogyha a hátvédnek sikerül a földre tepernie, akkor ilyen test test elleni harcból úgysem kaphat tizenegyeset. Sikerült is a kitarított láb fölött átdobnia magát, és most már csak az volt a kérdés, hogy ő, vagy az eddig párdükként figyelő kapus éri el előbb a labdát. Hiába rugdostatok másfél óráan keresztül, ez a bőr az enyém — villant át az agyán, és amikor a kapus kezét lábát szétvártva repült felé, ahogy régen a grondon szokta, elgurította a hasa alatt, mielőtt amaz földet ért volna. A labda hamarosan a gólvonalra ért és onnan földi erő már nem téríthette el a kapuba jutástól.

Már háromszor kapott ki a favoritól. Először döntött tény volt mindenki szemében, hogy a másik jobb ló. A zsoké tudta, hogy csak az idomár és az istállófiúk bíznak benne, akik végigszendvedték a pej kanca minden hóbortját, azt, hogy néha hetekig alig evett, hogy külön kútról kellett vizet hozni neki, a téli semittevésben pedig olyan falánk lett, hogy a szalmát is megette maga alól.

A pályán is érződött a nagy nap. Apró hírek terjedtek futótűzként, de valahogy ma mindenkire átragadt a derbyláz, a fogadó most nem szitkozódottak, nem emlegettek holmi csalásokat, hanem kedvtelve nézegették a jártatóban lépkedő, fényesen kefélt lovakat. A zsoké már nem sokat érzett a körülötte zajló eseményekből, figyelmesen hallgatta az idomár utasításait, majd nyeregebe szállt. A kilovaglásnál észbe jutott a sok hajnali munka, mások még aludtak, amikor ők már régóta árkon-bokron át vágattak. Csikó korától, amióta felhozták a ménesből, csak ő dolgozta a lovat. Kisasszony, most mutasd meg, mit tudsz, ne törődj azzal, hogy eddig mindig kikaptunk ettől a nagy behemóttól. Neked se mindegy, hogy matróna korodig a ménesben ropogtatod a zabot, vagy mész a közlélményes célját szolgálja. Még sok mindent szeretett volna elmesélni a lónak, hogyan került erre a pályára, hány évig pucolta az istállót, amíg nyeregebe szállhatott, de közben a starthoz ért.

A favorit istállójából egy vezetőlő is indult, azonnal az élre vágott, és hatalmas iramot

diktált. Csak menjetek — gondolta a zsoké, egyszer kell elől lenni. A célban. A viztoronyhoz érve azonban már vigyázott, igyekezett jó pozíciót teremteni a támadásra, nehogy túlságosan kimaradjon a versenytől. A favorit fejét kezdte elengedni lovasa, a nagy lendülettel ki is sodródott a kanyarban. Még mindig a vezetőlő volt elől, de egyre jobban maradozott, míg végül átadta a barriert istállójárának. Mintegy hatszáz méterrel a cél előtt a favorit ló kivált a mezőnyből és hatalmas ugrásokkal közeledett a cél felé. Látszott, hogy lovasa a lehető legnagyobb fölényel akarja megnyerni a versenyt. A távoszlopnál ugyanúgy, mint előző versenyekben őt-hat hosszal járt a többiek előtt, de most mintha az erőteljesebb iram megbosszulta volna magát, nem a megszokott lendülettel galoppozott, a mögötte haladó bolyból kibújt a pej kanca, és egyre közeledett felé.

Most, vagy soha — gondolta a zsoké, és igyekezett minden maradék erejét összeszedni, hogy segítse lovát. A favorit már nem sokkal volt előtte, lovasa, sűrűn csapkodta, és ahogy mögé ért, egy-egy jólirányzott ostorcsapás a kanca orrán csattant.

A cél már nem lehetett messzebb három-négy ugrásnál. Teljesen rásimult a ló nyakára, vele egygyálvá, minden izmát kölcsönadta neki. Még egy fejhossz, még egy orrhossz, most talán együtt vagyunk — dörömbölt agyában a száguldás ritmusával együtt a gondolat. Mindkét kezével megemelte a ló nyakát, és bedobta a célba.

Amikor a cél után átsaptak könnyű vágatába, a favorit lovas keserves lihegéséből már biztosan tudta, hogy nyert.

Az ember összeszűkült szemmel figyelte az állatot. Ez a bika nem abból a kistermetű, rövid szarvú salamanca fajtából való volt, amit a viadorok maguknak tenyésztettek ki, hogy minél könnyebben elbánhassanak vele, se nem abból, amit a tenyésztő felhízlal, hogy már egy évvel előbb az arénába küldhesse. Mint egy gőzmozdony, jelent meg a toril kapujában, a vakító fényzuhatag ellenére azonnal észrevette az embereket, bátran, egyenesen támadott, hamarosan az egész cuadrilla a biztosítópálinkok mögött kuporgott. Már az egyik, Szent Veronikáról elnevezett forgás közben elkapta a nagy köpeny, a capote szegélyét, a picadort pedig majdnem lovastól kidobta a palánkon kívülre, az első sarokban a barrerán ülők hallották fújtató lihegését, amint a párnákkal védett lovat igyekezett megemélni. Mikor a banderillákat megkapta, érezte, hogy itt az életéről van szó, most már az embert kereste a posztó mögött, nem elégedett meg az elkergetésével. Mozgása lelassult, de annál figyelmesebbé vált.

A nap ragyogóan sütött, a plaza sárga homokján még ott csillogott az előző bika vére, amelyiket alig pár perce húztak ki az ösvérek. Ebben a szezonban, de talán az életben nem lesz még egy ilyen bikám — gondolta a torrero, miközben a szokott, százszor begyakorolt mozdulatokkal forgatta a bikát maga körül. Olyasmire készült, amit még nem csinált soha senki. Legalábbis komoly viador még nem. Mert voltak sokan, a tanulatlan, mindent egy lapra feltevők közül, akik le is térdeltek a bika elé, kitarván mellüket a szörnyű szarvaknak, de az ilyenektől irtóztott a közönség, csak a frász kerülgette őket, és a legtöbbszőr nem is alopaltanul.

A torrerótól pár lépésre állt lehajtott fejű a koromfekete, andalúziai Pablo Romero bika. Sötét orrkülből szagatottan tudott a levegő, fényes szőren már félig megalvadt vércsikok húzódtak. Sűrű tekintetéből két apró csillag meredt az emberre, a figyelő szemek jeleztek, hogy a bika sokat tanult az eddigiekből, már nem olyan nagylegény, hogy erejét oktalan rohángálásban elherdálja, egy mozdulatra vár, hogy a köpeny mögött végre húst találjon. De a muleta újra támadásra hívta, ősi ösztöne, végre alapján meglódtat a súlyos test.

A torrero összeszárta, mozdulatlan lábakkal várta, felsőtestét kecesen hátrahajlított. Fejét szinte kilencven fokos szögben elfordította és látta, kedves mosollyal arra a pähölvra nézett fel, ahova a köpenyét küldte a viadal előtt.

A közönség felhördült. Nem volt turista-szezon, igaz szakértők ültek a nézőtérben. Sokan utolsó ruhájukat adták el, hogy a híres bikaviadort láthassák. Tudták, mit jelent, ha a torrero hátat fordít a támadó bikának, Izgatott moraj várta, hogy sikerül-e az embernek rákényszeríteni akarátát az állatra.

Két eset van — próbálta a torrero feloldani magában a feszültséget. Vagy elmege balra a muletára, vagy nem. A második eset további következményeivel nem kellett nagyobb fantázia. A bikát nem látta. Csak nagyot, ahogy a sötét tömeg egyre közelebb zuhan hozzá. Mikor már szinte a bőrén érezte az ölmázsás súlyt, elegáns mozdulattal kissé meg-lebbentette balra a muletát, és csak azt érezte, hogy egy szarv súrolja az oldalát, és valami sűrű folyadék tapad a kezéhez.

A tiéd, szerencsére, nem az enyém — szabadult fel egy mély sóhaj benne, miközben az állat elrohant mellette. Nagyszerű bika voltál.

Tormai László:

IRODALMI GÖRBETÜKÖR

Erkesi Bandrás: Az ABCDEFGHIJKSTB ÜGYNÖK

A lenyugvó Nap legeslegutolsó sugarai kajánul simították végig Esz Eleknek, az akadémia levelező tagjának íróasztalán a C 379/18 B-t. Mintha a nagy találmány is érezte volna, hogy nincs biztonságban a szérsény körülmények között nevelkedett tudós rózsadombi villájában. S valóban! Esz Elek egyetlen leánya pont ezekben a pillanatokban túrt bele az atléta természetű atléta fiatalember frissen mosott hajába. Hogy mit keresett ott, az akkor még nem lehetett tudni.

Az alkonyipír mögill egy légy repült a fenti Elek íróasztalára. Gyorsan tájékozódott, azután egyenesen a féltve őrzött iratokra mászott. A tudós lánya szerelmes lett. A légy pedig kidülesztette a szemét. Négyzetgyök nullaegész huszonhat század volt, a főké, aki tirisztaként repült nyugatról a szobába. Mondanom se kell!

Am a tudós lánya rájött, hogy a mosott haj paróka volt. A légy viszont fennakadt egy légyfogón. Másnap reggel a C 379/18 B röhögött a Napra.

ALBERT KAMU: A KÖNNY

Lehet, hogy sírok, de az is lehet, hogy nevetek. Nem tudom pontosan. A csuda sejtí, hogy honnan, de egy könnycsepp mindenestre odakerült az arcomra. Lehet, hogy így születtem?

Ki tudja?! Vagy már meghaltam? Az sem lehetetlen. Itt ülök és nem gondolok semmire. Miért is gondolnék, amikor azt se tudom, hogy jiu vagyok vagy lány?! Majd talán holnap, ha ugyan nem tegnap követi a mai napot. Valamit kellene csinálni, de mit? De mit?

Jé, leesett a földre a könnycsepp! Úgy-látszik mégiscsak sírok. He-he-he-he! Bruhaha! De jó kedvem van!

ÖRNI HEMINGÜT: EGY ÜVEG RUMMAL A FA ALATT

— Hukkl!

— Hukkl!

— Te is azt hiszed?

— En is.

Nick erre böffentett. A másik az orrát piszkálta.

Később a másik felnézett az égre.

— Dörög vagy lőnek?! — kérdezte.

Nick azonban már a naturszeletre gondolt marsalai borban, körítésként kelvirágot vajban. Láta lelki szemét előtt a pompala pompala gilisztáit és a finom nyál alá szószelét. Nyelt egyet.

— Á... — mondta.

— Bé... — jelelt a másik.

— Cé! — feszítette a húrt Nick. Valahol harangoztak.

EJTŐ JENŐ (P. H.): AZ ELSIKKASZTOTT TÖRTÉNET

— Bocsánat! — mondta Nadrágtartó kapitány, s ezzel kilépett a Szaharából a Csendes-óceánba.

Az ibolyavirágzás idején mindig flegma Hogyafenekéneké Hivni főherceg erre elővette valódi nevét és a padlóra küldte egy nyolcvan ágú ciruló szabadlábban levő legénységét. Iszkos Fred, a százados kimért részegségéből befolyólag beleesett a Sárga-tengerbe, s ettől abszolúte láthatatlanná vált. Csak piszkos volt.

Palacsintafejű Alfonz, vezérkari főnök és áruhás kocsmatölelék váratlan késszúrás általi rosszkedve azonban vakvágányra terelte a szerelmet, s így a történet erőszakos halállal kiszervengett.

A fő- és mellékösök a zálogházban, illetve a sarki kocsmában várják a történet folytatását. És az újabb könyvet.

ERIK, VAGY MÁRJA EUQRAMER: HA A VÉGE ROSSZ, MINDEN ROSSZ

Pauló egy lavor calvadosban ült a diadály árnyékában. Aznap érezhető hőség volt. A lavórji gyakran a vodkát nyelt karórájára nézett, amely állt. A nő perccel számolta. Már nem sok volt hátra. Beleivott a lavórba.

A hegyek felől hívős káromkodást hozott az esti szél. A calvados a gyakori szereplés látától kezdett berúgni. Persze, erről Maria mit sem tudott. Olyan csendesen meredt a messzeségbe, hogy még a kibontott pezsgő pukkanása is hallatszott.

GEORG-E SIMON?: MAJRE ÁSÍT

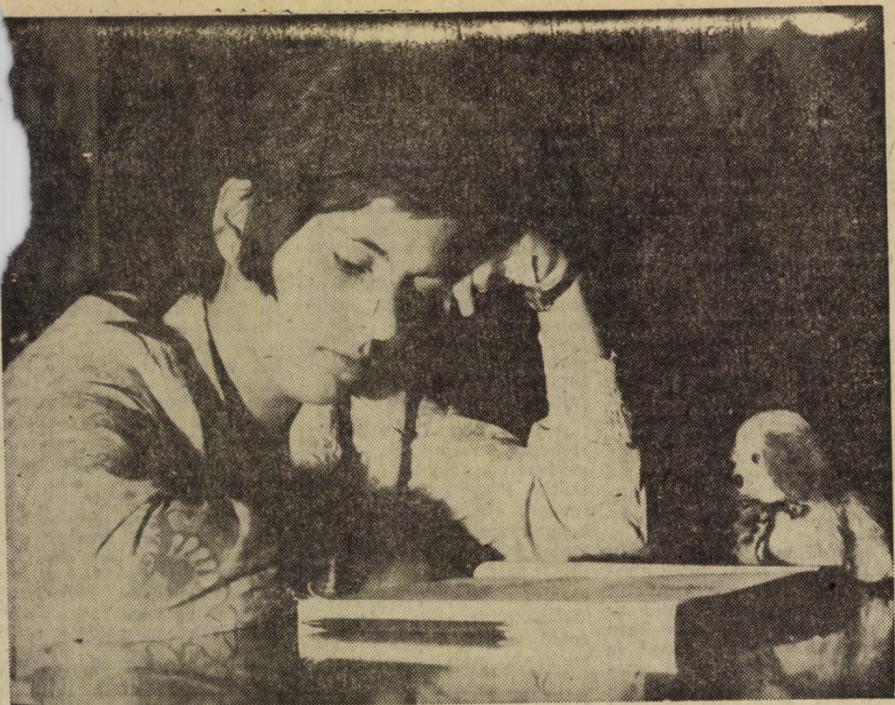
Miután a főnök jól kiásította magát, Lappóén behozta a szobába a gyilkost. Lyukas örmester közben lement sörét és szendvicset. Majré felügyelő szippantott néhányat a pipájából, majd térdreborult a bicskás szatír előtt.

— Öregem, adja már le a mesét, mert egy elvált mixernőt éppen most folytogatnak a rue Notre-Dame-de-Lorette húsbé magasságszint kettő alatt!

— Várjon főnök! — robbant a szobába Lyukas. — Csak barna sör van!

— Hogy a fene! — sziszegte Majré. — Azt csak kasszafúráshoz szeretem! Próbálja meg az ötödik kerületben! És vigye magával Lappóent is! Jó szimata van a fiúnak.

A gyilkos ezalatt elaludt. Majré ismét ásitott a sörtől majd könnyebben elaludhat. Végre.

Ennek már a fele sem tréfa... (Foto: Eszes)

Beszélgessünk a KISZ-vezetőképzésről!

„Amilyen a vezetőség, olyan a tagság”. Azt hiszem ezt az állítást — igaz némi fenntartással — elfogadhatjuk. A vezetők munkája és az alapszervezet tevékenysége közötti kapcsolatot egyértelmű. Az alapszervezeti munka jelentős javításának fő feltétele — a fentiek-

ből következően — marxista-leninista ideológiai, párt- és ifjúságpolitikai, szervezési, vezetési és pedagógiai (pszichológiai, retorikai stb.) ismeretekkel felvértezett KISZ-vezetők tevékenysége. Ennek a célnak megvalósítása a vezetőképzés feladata.

A vezetőképző tanfolyamról Regőczy István, a vezetőképzés szervezője válaszolt kérdéseinkre:

— Mi a vezetőképző tanfolyam helye a vezetőképzés rendszerében?

— Tágabb értelemben a vezetőképzésbe sorolhatjuk a tanfolyam mellett a tiktári és reszorttervezéseket, a pol. táborokat, az egyetemi filozófia- és politikai gazdaságtan oktatást is. A szó igazi értelmében, a vezetőképzéshez azonban ez a két szemeszterben áthúzódó tanfolyam tartozik. A többi egyetemhez viszonyítva mi elsősorban szerveztünk — most már másodikban — szűkebb értelemben vett vezetőkép-zést.

— Mi alapján állították össze a tematikát?

— Egyrészt az előző tanfolyam tapasztalatai, másrészt a mozgalmi belső követelményei alapján. Az utóbbin van a hangsúly, mi az, amire egy vezetőnek szüksége van, másképp fogalmazva, melyek azok a tényezők, amelyekkel jobb KISZ-munkát végezhetünk.

A tematika alapvetően egymásra épülő foglalkozásokból áll. Az első félévi anyaga inkább elméleti jellegű (általános ismereteket nyújt a KISZ-ről és a közösségről), míg a második félévben foglalkozunk elsősorban módszertani, gyakorlati jellegű kérdésekkel. Azonban az első félévi csoportos foglalkozások feladata is gyakorlati segítséget adni.

Tematika és előadás

Sokak véleményét fogalmazza meg Galla Agnes, az I/4 KISZ-titkára:

— A vezetőképzés tematikájának színvonalát megfelelőnek tartom, de az előadások már kevésbé. Nem az a rossz, amit az előadók lényegében mondanak, hanem az, hogy a tematikában szereplő vázlatpontok gyakran elszikkadnak.

Regőczy István:

— A tematika egyes előadásai anyagát az előadók nélkül állítottuk össze. Ez azt jelenti,

hogy az előadók — ismereteiknek megfelelően — egyes esetekben módosítanak a megadott vázlaton, vagy saját belátásuk szerint egyes kérdéseket a többenél fontosabbnak tartanak. Ezen a problémán úgy igyekszünk segíteni, hogy az előadókkal előzetesen konzultálunk.

Több csoportos foglalkozás legyen!

Boldog Ilona az I/20-as alapszervezet tagja. Egyike azoknak, akik bár nem vezetőségi tagok, mégis részt vesznek a vezetőképzésben. (Ellentétben egy-két olyan vezetővel, akiknek „hivatalból” részt kellene venni a tanfolyamon, mégsem teszik.)

— Mi a véleményed a csoportos foglalkozásokról?

Boldog Ilona:

— A csoportos foglalkozás az első alapján nagyon jónak tartom. Hatékonyak, a kis létszámú társaság aktívan, sokoldalúan tud megvitálni egy témát. Elsősorban a gyakorlati jellege, a tapasztalatcsere miatt hasznos. Nem lehetne több ilyen foglalkozást tartani?

Regőczy István:

— Az első előadás után szervezési nehézségek (az I. évfolyamon még nem választottak vezetőséget) miatt nem volt csoportos foglalkozás. Módszertani szempontból az előadások egy-egy kérdését hétköznapi formában például a szituációsjátékokban dolgozzák fel a csoportok.

Január végén a II. éves vezetők egy részének 4 napos vezetőképző-táborot terveztünk sok új módszertani fogással. Csak egyet ezek közül: a négysemközti beszélgetéseknek — a foglalkozásvezetők és a II. éves vezetők között — nagyon fontos szerepet szánunk. A körülből 30–32 II. éves kiválasztása egyrészt mozgalmi munkájuk, másrészt a vezetőképzés csoportos fog-

lalkozásain nyújtottak alapján történik.

Jelenleg ez a helyzet a tanfolyamon. A neheze még előtűnik van. A szervezők, foglalkozásvezetők és résztvevők komoly munkájára van szükség, hogy a cikk elején felvázolt képességű vezetők irányítsák az alapszervezetek munkáját.

Schultz György

Ott voltunk Pozsonyban!

Kéves alkalom adódik arra, hogy díjnyertesekről írjunk, különösen a külföldön szerzett babérokban szűkölködünk. Muth Magdi (IV. évf. ipar) csaknem egy hónappal ezelőtt a szlovák fővárosban „képviselte színeinket”, s nem is akárhogyan!

Pozsony 1972. november 15–17. A dátum alá ez írható: KGST-országok közgazdasági jellegű főiskoláinak találkozója (az ilyen jellegű vetélkedők történetében ez volt a harmadik).

S miután a 7 szocialista országból összegyűlt a 120 fős vetélkedő gárda, elkezdődött a verseny.

Kik vehettek részt rajta, és hogyan jutott ki Magdi? Így válaszol: „Még 1972. márciusban részt vettem az egyetemi TDK-n, s itt a Jövedelem-szabályozás továbbfejlesztésének egy lehetősége c. pályázatommal az első díjat nyertem el. A pozsonyi versenyre az első díjasok közül engem és még egy másik díjnyertes dolgozat 2 íróját: Szárnyasi Józsefet és Szabó Istvánt jelölték ki. A „benevezés” annyiból állt, hogy a dolgozatunkból készített 8 oldalas orosz nyelvű kivonatot és 2 oldalas ismertetőt előzetesen elküldtük, a zsűri értékelte, bírálta, és ennek alapján szelvényekbe osztott minket. A versenyen mindenki körülbelül 10 perces előadást tartva, ismertette az általa feldolgozott téma lényegét, vagy néhány szempontot kiragadván csak lényegi pontjairól, összefüggéseiről beszélt. Különös nehézségét ennek a versenynek a nyelv okozta. Legajánlatosabb volt (a könnyebb érthetőség kedvéért) orosz nyelven beszámolni, de megengedett volt a lengyel és a német, sőt még a tolmács segítése is. Az utóbbi nem volt a legzserencsés megoldás, mert minden mondat után meg kellett állni időt hagyni a fordításra — s ez nemcsak szaggatottá tette az egészet, de

még a rendelkezésre álló időt is a felére csökkentette. Ezért választottam én az orosz nyelvű előadást, bár az első pillanattól kezdve magyarul készülttem. Amikor a verseny előtti este a szállodában kezembe vettem az orosz nyelvű szöveget, elkéseredve állapítottam meg, nemhogy beszélni nem tudok róla, de még a felolvasása is nagyon keserves.”

(Magdi megemlítette a szelvényeket. Ezek a következők voltak. I. Pol. gazdaságtan és népgazd. irányítás.

II. Matematika, számítástechnika

III. Bel- és külkereskedelmek

IV. Aktuális közgazd. kérdések.)

„15-én sor került a megnyitási ünnepségre. Remek volt nemcsak szervezetségében (és ez a vetélkedő, sőt a közös programok egészére vonatkozik), hanem hagyományaiában, ünneplésében és hangulatában is. Famfárok kíséretében vonult be az elnökség. (Képviseltette magát a kormány, a diplomácia, s természetesen a szlovák közgazdasági főiskola vezetősége is. Sokat lehetne mesélni minderről, de inkább magáról a versenyéről beszélek. Az előadások reggel 8 óráig és a német, sőt még a tolmács segítése is. Az utóbbi nem volt a legzserencsés megoldás, mert minden mondat után meg kellett állni időt hagyni a fordításra — s ez nemcsak szaggatottá tette az egészet, de

En 2 részből építettem fel a dolgozatot. Az első részben a bérfejlesztési mutatót vizsgálva kritikai elemzést készítettem róla, a másodikban a bérfejlesztési mutató helyébe általában javasolt hatékonysági mutatót boncolgattam, rávilágítva annak szerkezeti sajátosságaira, előnyös és hátrányos oldalaira. Nem tudom, hogy az izgalom tette-e, de nyugodtan, folyamatosan beszéltem, róttam a képleteteket a táblára, s amikor befejezve az előadást láttam, hogy tetszést aratott a dolgozatot, nyugodtan ültem le, mert tudtam, hogy nem érhet szemrehányás, nem nyerek semmit, de megerttem, amit tudtam, úgy éreztem jól sikerült. Ezért is mentem el, nyugodtan, minden izgalom nélkül az eredményhirdetésre.”

(A díjakról: Szelvényként történt a jutalmazás: Igy minden csoportban (25–30 fő) két 1., három darab 2. és négy darab 3. díjat osztottak ki. Ezen kívül még két oklevél egészítette ki a nyere-ményt, az egyik a részvételért, a másik a helyezéért járt.)

„Az eredményhirdetésen tudtam meg, hogy 2. díjat nyertem. Már csaknem egy hónapja történt, de még most is bennem van az a nagyon jó érzés, amikor átvettem a rektor-tól a jutalmat. Csak azt tudom, hogy nagyon megérté. Érdemes volt a nyáron is időt szánni a dolgozat körmölésére, átböngészni a folyóiratokat, az új szakirodalmat. Köszönettel tartozom a kapott segítségért is. Így elsősorban az Ipar, gazd. tanszék, a Gazdasági Politikai Kutató Csoport és Neményei elvtárs volt a legnagyobb támazsom.”

Az elnök záróbeszédében 2 pontban jelölte meg a verseny jelentőségét, egyrészt a KGST országok közötti tudományos kapcsolatok elmélyítésének eszköze egyetemi szinten, másrészt alkalom a tapasztalatcsere-re az ismeretbővítésre.

Demcsák Ágnes

„Miniszterünk”

Ki ne ismerné Farkas Istvánt, vagy ahogy inkább szólítják: Pista bácsit, egyetemünk teremminiszterét? Hallgatók, tanárok, egyetemi dolgozók jó ismerőse, barátja. Szívügye az egyetem. Ahogy beszél, tudja, érzi, szükség van a munkájára, segíti, könnyíti mások munkáját. Nélkülözhetetlen ember. 1946. március 15-e óta dolgozik egyetemünkön.

A könyvtárban kezdtem, aztán a dékáni hivatal látta, alkalmas vagyok arra, hogy a dékáni hivatalba le- vigyenek, és így ott is működtem, egészen 1952-ig, amikor Nagy Tamás elvtárs és Forgách elvtárs felhívatott és közölték velem, hogy szeretnének diszpécser-szolgálatot létesíteni. Megbíztak ezzel a feladattal, így lettem én aztán központi irányító, és a feldszint 60-ban foglaltam székelyet. Később megengedtem, hogy a szoba sarkában a sokszorosító működjön. Hamar kionult azonban onnan, mert nem tudott dolgozni, ő tekert, én meg beszéltem, két dudás... Végül is magam maradtam... A többiek is látták, hogy innen meg kell szökni, nem bírták a forgalmat, itt állandóan jön-megy a nép.

Teltek-múltak az évek, aztán 1966-tól az egyetem gondnoka lettem 70-ig. Akkoriban tehát gondnok is voltam, diszpécserkedtem is. Ez az egész nekem sok volt, idegileg kimerültem, kórházba vittek. Amikor visszajöttem, vissza is engedtek, mert látták, hogy odavagyok az ifjúságért és itt meg fogok gyógyulni. Fel is gyógyultam, sőt, ebben az időben még állószék-könnyvelést is vittem. Akkoriban minden az enyém volt, a bál, az ünnepélyek, rendezvények... Majd 70-ben felkerültem az igazgatási titkárságra, azóta itt tevékenykedem, mint teremdiszpécser. Később adták hozzá még az anyagkezelést, irodaszereket, nyomtatványokat, sőt az étkezési utalványokat is én adom a hallgatóknak.

Annak idején, amikor még a Szerb utcában dolgozni kezdtem, Petrányi főtanácsos úr odahívott és mondta, hogy te Pista gyere már, segíts! Így kerültem bele az órarendtábló készítésébe, később már magam terveztem és rajzoltam az egészet. Persze az órarendkészítés nagy rutint igényel, ez nálam megvan, hiszen ismerem a termeket, én már akkor is itt bujkáltam a betonok közt, amikor az aulában még félméteres víz állott.

— A május elseji felvonulásokat sem lehetne Pista bácsi nélkül elképzelni. A zászlók, transzparensok, lég-gömbök sosem hiányoztak, ő mindig gondoskodott róla.

Egyszer voltam nehéz helyzetben, amikor a megrendelt kocsit nem állt elő, kénytelen voltam a felvonulási területre a hidrogént a saját kocsimon több fordulással kiszállítani. De lényeg az, hogy ott volt.

Visszatérve a diszpécser-székhez, nem egy egyszerű munka ez, sokszor éjszakánként is felkelek és gondolkodom a megoldásokon. Ha megvan, leírom és másnap reggel csak fel kell vezetnem a táblázatra. Azt mondják, hogy teremügyben mindig mindenre azonnal tudok válaszolni, ezért sokan teremminiszternek is neveznek. Ezt a nevet még egy korábbi évfolyamtól kaptam, hogy kik-től, arra már nem emlékszem, de az arcukról biztos megismerném őket. Valahogyan a szívemhez nőttek, de nemcsak: ők, hanem az összes fiatal.

Nagyon szeretem őket, éppen fél életemet — 27 évet — töltöttem el köztük. Igyekszem mindent megtenni nekik, értékük. Még tréfás dolgokat is. Amikor egyszer felkértek a kabaré-bál megnyitására, annak is szívesen tettem eleget. Piros szőnyeget terítettek az aula közepére,

azon hajtottam be a kocsimmal, három csinos lány kíséretében, egészen a szinpadig. Igaz, hogy kabaré-bál volt, de én szépen ki voltam öltözve, nyakkendő, fehér ing, mert ugye mégis, és így mentem fel az emelvényre. Mindenki azt várta, hogy hosszú megnyitói beszédet fogok mondani. Elő is vettem a papirt, de csak annyit mondtam, hogy a kabaré-bált megnyitom.

Szóval szeretem az ifjúságot, és úgy hiszem, ők is.

És a tanárokkal sincs semmi problémám. Ha jön hozzám egy tanszékvezető, hogy Pistám, nem lehetne-e ezt vagy azt az órát ide vagy oda tenni, én nekiállok, és addig sakkozom — mert ez egy sakkpartira hasonlít —, amíg csak valamilyen megfelelő megoldást nem találok. Nem is volt nekem problémám soha egyetlen tanárral sem. A termekkel már többször.

Egyszer volt egy olyan eset, hogy az egyik órát a III. emeleti WC-be tették, de ez akkor volt, amikor számítógéppel próbálták a termeket elosztani. A hibát aztán kiküszöböltük, de a teremelosztást azóta is én csinálom mindenféle gép nélkül.

— Akik figyelik Pista bácsi munkáját, csodálkoznak azon, hogy miért nem jár soha liften.

— Nem járok, mert én addig látok, amíg gyalog járok. Így észreveszem, ha valamelyik terem előtt csoportosulás van és akkor odamegyek és azonnal intézkedem.

Itt vagyok az egyetemen reggel 8-tól este 8-ig, sőt, ha mozielőadás van, 11-ig is. Ha pedig bált rendezünk, gyakran csak átöltözni megyek haza. De erre szükség is van, mert olyan tapasztalatom van már, hogy enélkül sokkal nehezebb lenne megoldani a szervezést. A portások is mindig mondják, ha szabadságról visszajövök, jaj csakhogy itt vagy!

— Van még 5–6 évem a nyugdíjig, közben elkezdődik az épület rekonstrukciója, biztosan sokat tudok majd akkor is segíteni.

Borsi—Halász

Három pont

Mivel az értelem hiánya készlet magyarázkodásra. Mert a lap november 23-i számában közölt „A dél-magyarországi közgazdasági hiány enyhítéséért” című pécsi tapasztalataimról írt cikkem végéről az értelem hiányzott.

A mondat helyesen így szól: „A negyedik évfolyam beindítása arra is választ fog adni, hogy az ipari, agrár, belker ágazati szemléletet, vénát meg tudjuk-e adni ezzel a képzési formával.”

A legutóbbi számban „A diák-kérdés” sorozat számítástechnikával kapcsolatos kérdése után pedig hiányzott a választó neve. A részletes és körültekintő választ Dr. Kiss Imre tanszékvezetőtől kaptuk. Előzetes kérünk tőle a katasztrofális — s ismét köszönjük segítségét. Koncz Gábor

Toth Vladimir karikatúrája

Kedves felséék!

Ojan jópósa dolgot láttam heteken keresztül, hogy el kel meséljem. Ety Odisea nevű ületó másként ösze visza mindenféle antik növel míg végül hazament a nejéhez. A mű láccólok egy szerelmi melodráma, de aki alaposan kifityelté az rájót a mér kaszdasági tartalomra mer uty a nők mint az antikák csak átéjtés véket került a képernyő elé. Ikaszából a következők történtek!

Odisea egy napon megund felesékét és ity szóla társaihoz: Itaka férfijai! Mér túrájátok az földet amikor nincs benne semmi csak vetőmák. Minek leleteltetek és barmot amikor mások városba metróznak és autotoma italt isznak. Minek vesztöttök a nejetekkel amikor a városba most nyila a Makcim bár amelyik dél-után olcsóbb mint este. Én aszondom tinétek, hogy hagygyuk a fenébe a mezőgazdaságot, alakicsunk építőbrigádót és mennyünk asz iparba.

A férfijak uty találták, hogy a ravasz Odisea mekin szöveget talált a fején, eszér másnap felkerelkedének és hamarosan megérkezének Trója falai alá, ahol ép akor kezdték el ety órási beruházást. Felvonult asz akhájj nép színejava, hamarosan asz ekész domboldal tele volt felvonulási épületekkel. Már ép el akarták kezdeni asz építkezést, amikor valamejjük észrevette, hogy a kijelölt területen ety város tartózkodik. De hiszen a tervekben asz ál, hogy it szűz területet találunk — szóla Agamemnon, a főépítészvezető. Uty láccik aszóta elvesztette — monda Odisea, aki a rugalmas kisipart képviselte, nincs mit csinálni szánalni fokjuk őket. Am ebe a keji lakosák nem akart bele-

meni. Oriási harc keletkeszt. Asz idő pedig mula.

Itakában eszalat elstratták a férfijakat mert a haszalküldöt leveleket téves irányítószám fojtán a nimfák szikteré kézbesítette asz égej posta. Asz itakai nők búsan pergették a rokkát, hiszen valamiből meg kel élni és a bedolkozás is job mint a halál. Trójába köszbe kiszagolta a dolgot ety Homérosz nevű újsáíró és elkezte szellőszetni, hogy it évek óta szórakozik ety csomó akhájj építőipari válatat miközben a viláák halad tova. A fejesek eszbeaptak és a miniszter elkülette nyilat, minek következtében sikerült a trójaiakat kiköltösztetni a temetőbe, és tízévés kérésseel megindulhatt asz építkezés.

Asz itakai építőbrigád igen tevékenyen kivette részét a szanalásba, egy csomó trójai álószköszet kislejtészetek emlékébe, a foggyószköszket pedig megeték megíták, csak akor áltak tovább, amikor a Központi Népi Ellenőrzéstől ety Poszeidon nevű pofa elkezdte szaglászni a viselt dolgaik után. Sok sok hejen dolkosztak ezután de asz Odiseával mindenütt kikésztek a nők és órási balhék támadtak. A Poszeidon aki utyláccik pikkelt a kisiparra, állandóan feljelengette őket, csak asz volt a szerencsájük, hogy asz Odiseát nasyon szerette a miniszter tikkárnője a Palasz Aténe és ettől mindik kapták a árótot. Odisea a végén rájót hogy híjába ugrál ityekészik, fön mindig nélküle eldöntik a dolgokat ity asztán csak asz a fontos, hogy mindik tuggya asz irányvonalat. Csapata köszbe egyre fogyot, mer asz ipar naty szivőör, ety részük elment lótszevőnek, mások részeges disznókká váltak egy Kirke nevű nő mat. Itakába eszalat rémes dol-

kok történtek. A férfiak távolétét kihasznlta egy csomó kétes egýén, teljesen lezulesztették a szövetkezetet és egy dáridó nevű meléküzemagat csináltak. Eszt követte a tivornya nevű meléküzemag uty, hogy a végén mék a mezőgazdasági sovány eredményeit is felfalták. Asz Odisea feleséke a Pénélopéné akármit csinált, nem tulta őket kirügni, a fia pedig mék csak szaközépiskolás volt. Asz apja meg már csak a háztájival törődöt.

Odisea eszalat tovább kapta a füleseket Palasz Aténétől ity mindik tulta honnan fúj a szél, híjába jelengette fel állandóan a szektás Poszeidon, mindik kimászot a csávából. Asz ipar meg köszbe fojtatta szivőerejét, a lipótvárosi sziréneket mék valahogyan mekuszták, de mikor társai bifszketek csináltak Hélios barmaiból, ety Hádész nevű avilági alak elvitte valamennyit. Odisea köze egyre öregedet, már nem nasyon bírt a sok nővel és miután uty látta, hogy hamarosan ojan öreg lesz, hogy zsenge ifjúnak fok számítani a mezőgazdaságba, gondolta it asz ideje, hogy hazamenjen a fatornyos szigetere. Azt is öröme hallotta, hogy köszbe a barmok tartása kifiszetődöt, mer emelték a baromteglárát. Ity hát haszament, lábát mosot, öszgyújtóte a maradékok parasztságot és a közgyűlésen leszavaszta a meléküzemagiakat akik eből kifojólag jól meg is haltak. Viszálították a szarvasmarhatartást, mint főprofilit és aszóta is boldogan halmak csak néha kel átfordulniok a másik oldalukra, valahányszor feldolgozák őket.

Ezel a szép történettel zárja fojó évi sorait
Az ön
Fülig Jimmyje
— farkasházy —

UCCU NEKI!

Uccu neki, jövőre nagyszerű! Más lesz a tél, megint más hoz a tavasz, ismét nem lesz nyár nyáron, s kitavasodik ősszel. Ami ebben a páros évben nem sikerült, az jövőre, a páratlanban biztosan sikerülni fog. Vagy ha akkor sem, hát majd 74-ben. Csak új életet ne kezdjen senki, mert akkor minden marad a régiben!

A hetvenhárom év bizonyára nagy meglepetéseket tartogat számunkra. Mi mást is tehetne szegény?! Hiszen könnyebb az új évtől várni valami jót, mint mondjuk magunktól. Ezért azután megpróbáljuk, ha nem csinálunk semmi jót, s mégsem lesz beelőzve a jövőre, az év pedig halad a maga megszokott útján.

Az időjárásjelentésből például kitűnik majd, hogy ezernégyesztízennöt éve nem volt ilyen sikos jansang, mint az ide, aminek következtében rekordmértékben siklott le az emberek torkán az égett áremelkedés. A statisztikusoknak jövőre is kedvenc csemegéjük lesz az összehasonlítás, s mindenféle trükkös mutató, meg bázisidőszak, amelyből a laikus adófizető csak azt érti, hogy jobb neki ma egy statisztikai kimutatás, mint holnap egy túszok.

A tavasz azután ügyis megpuhítja az átfagyott kebleket. A magányos szívek egyik randevúról a másik presszóba rohannak, mert a kisiskolás is tudja, hogy ilyenkor szerelmesnek kell lenni. Akinek ennek ellenére sikerülne belekeverednie valamilyen maradandó kalandba, az az év hátralevő részében verheti a fejét az előjegyzésnap tártába, hogy hagyta magát levenni lábáról. Eközben kiserkén a fű és le lehet ülni a földre.

P sze, nem mindenki várja ugyanazt az elképzeléstől. Van, aki a Kanári-szigetekre készül nyaralni, és Kislavorházán, a nagymama fizetővérdé szénakazlában köt ki a pereputy. Mások spórolni akarnak, ám az új évben sem telik majd nekik egy rongyr. A dohányosok még többet puffelnek, az iszákosok leszoknak a leszokásról, a házra hajlamosak pedig még jobban elhíznak. Végül, a kopaszok hetvenháromban is bekenik a fejüket fokhagymával.

A jövő évben is lesznek pirosbetűs ünnepnapok, amikor vasárnap dolgozni kell, és szürke hétköznapok, amikor egyesek akkorát ünnepeleik, hogy az csuda. A budapesti közlekedésben nagy változások következnek be, mert ezentúl lehetséges lesz a földalattit is szidni. A munkaidő tovább csökken, s így mindenkit annyit maszkol a

szabad idejében, amennyi csak bír. A sportpályák le tóin kihalt az utolsó szürk a televíziókészülékek elűrt a szont száz zrek szurkoma, még a földi tülkben vége legyen a földtásos filmsorozatnak.

Az új év is meghozza előre nem látható eseményeit, amelyeket már most mindenki előre lát. A pénz addig tart majd, amíg elköltik, a pletyka addig, amíg mindenki el nem hiszi. Lesznek új viccek és régi bánatok. Lesz rengeteg dolog, amit elfelejt az ember, s még több, ami az eszébe sem jut. A barátokat sokan elfelejtik, ám az ismeretlenekkel összebarátkoznak. Egyesek izlése meglózik, mások meg örülnek ennek. Mindenki keszertülmege jó néhány szorkeatlan élményen, míg ismét el'ön az év vége és az új év. S minden megköszöntő vállik.

Tormai László

Napló, 1972. folyó hó indi-án

KÖNYV ELEK egyetemi hallgató, röviddel azután, mielőtt kinyitotta a szemét. Egy jelmondat lebegett előtte. Gyorsan becsukta a szemét, de a jelmondat nem tűnt el. A jelmondat pedig a következő volt: Nagy bünt követ el, ki Tartozik, s nem Követel. Így kezdődött KÖNYV ELEK napja.

Gazdasági műveletek:
7 óra. Tartozik az alvász számla, követel az ébrenlét számla. Könyveljük el továbbá az ébresztésért járó külön felszámított ámitási és marakodási költség összegét. Ha az egyenleg passzív, földhöz vágjuk az ébrenlétórát.
7 óra 10 perc. Alapanyagot vásárolunk a konyhavállalattól. Számla szerinti ára két szelet kenyér, három tojás, egy tea. Elszámoló ár egy bájos félmosoly, árkülönbözet; talán.

7 óra. Fel kell kelni. Hogyan alakul most könyvelési tételünk. Tartozik a visszafekvés számla, követel a felkelés számla. Az egyenleg követel jellegű, irány a firdőszoba.

7 óra 30. Fogyóeszköz (fogkefe, szappan stb.) használatban. Közben nyílik az ajtó, Nyitóméreg számla.

7 óra 40. Jön a mama, feladja KÖNYV ELEK kabátját. Szöveg: Feladás szerint.

9 óra. Bérfizetés. Különböző leltárak, úgymint tandíj, buszbérlés, menzajegy. Járulék: Ösztöndíj. Kiveszünk a bal kabátzsebünköl egy kettést, és átutaljuk nadrágunk jobb zsebébe. Az átutalásról a bankértésítés megérkezett. Két munkásunk nem vette fel az ösztöndíját. Tartozik fel nem vett sértések számla, Követel az „ez hallatlan, ilyen még nem volt” számla.

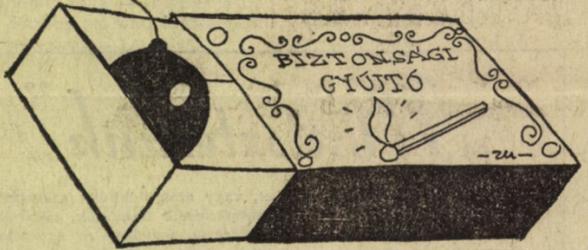
11 óra 15. KÖNYV ELEK zsebében talál egy fél kilit. Értéksökkenés 50 százalék, használt (de ehető) fogyóeszköz.

11 óra 55. Utasítjuk a bankot, hogy ne adja itt a bankot. Együttal kérjük, hogy hajtsa be követelésünket. Megérkezik a bankértítés, befolyt Z-vel szembeni követésünk, kifolyt a szemünk. Megterheljük az évi eredmény számlát és a líftet, elismerjük — „mi is tévedtünk” számlát.

11 óra 56. Unalmas a szeminárium, használt levegő vételezése (II. elszámlási mód). Tartozik az ablaknyitás számla. Követel a tanérő.

KÖNYV ELEK felriad álmából. Megnyitja a szemét. (Számát) Esik a hó. Tartozik a hóesés számla, követel két számla. A két számla felsorolása: Hó számla, és szánkó. Szöveg: Tetszés szerint. Tél van. Könyvvitel van.
Válami ván... Földes Péter

HALÁSZ GÉZA KARIKATÚRAI

Karikatúra és vers

kiállítás nyílt a Ráday utcai kollégium földszíni klubjában. Földes Péter verseinek humoros gondolatait biztos kézzel vezeti tovább rajzaiban Halász Géza. Érdeemes megnézni!

TDK dolgozatok témajegyzéke

STATISZTIKAI TANSZEK:

1. A termelékenység befolyásoló tényezőinek és azok kapcsolatának elemzése — különös tekintettel az 1970. évi KGST felmérésére.

KÜLKERESKEDELEM GAZDASÁGTANA TANSZEK:

- 1. Szállítványbiztosítás; hitelbiztosítás. — a szállítványbiztosítás szerepe a fuvarozási kockázatok elleni védekezésben a külkereskedelem területén. — a hitelbiztosítás szerepe a pénzügyi kockázatok elleni védekezésben. — a szállítvány- és hitelbiztosítás üzleti kalkulációs összefüggései a külkereskedelemben.
- 2. Piacszervezés a külső piacokon — külsőpiaci döntések előkészítése — a piacbefolyásoló eszközök hatékonyságának vizsgálata.
- 3. Nemzetközi munkamegosztás és a gazdasági növekedés — a növekedés tényezői — a nemzetközi munkamegosztás valutáris kérdései — a gazdaságpolitika és a gazdasági növekedés.

GAZDASÁGSZOCIOLÓGIAI KUTATÓ CSOPORT:

- 1. Faluszociológia — A tanyavilág fejlődésének alternatívái hazánkban. — A falvak iskolakörzetesítésének problémái. — A falusi szakigazgatás és a tanácsai rendszer továbbfejlesztésének kérdései. — Az urbanizáció és a falu. — Egy mai magyar szociográfiai elemzése.
- 2. Iparszociológia — A gazdasági szervezetek irányításának szociológiai problémái. — A közvetlen és képviselői demokrácia lehetőségei iparvállalatoknál. — A számítógépek alkalmazásának szociológiai feltételei és következményei az üzemben. — Technikai fejlődés hatása az üzemi munkaviszonyokra. — A gazdasági növekedés vállalati tartalékai. — Vállalati lakás- és munkaerőgazdálkodás kapcsolata.
- 3. Fogyasztásziociológia — A fogyasztási struktúra és a társadalom strukturális tagozódásának összefüggései. — Az egyéni és a társadalmi fogyasztás dilemmái. — A fogyasztási magatartástípusok sajátosságai és kialakulásuk körülményei.

IFJÚSÁGSZOCIOLÓGIA

- 1. Tanulmányok a közgazdasági egyetemi hallgatókról. — A hazafias kérdések munkásfiatalok körében.

PEDAGÓGIAI TANSZEK:

- 1. A tanulói személyiség és a tanulói közösség megismerésének módszertani problémái egy konkrét osztályközösség vizsgálata alapján.
- 2. Egy szakfárgyi tananyagból kiemelt tematikus egység (4-5 óra anyaga) didaktikai elemzése. Az oktatás folyamatának alakításai lehetőségei az oktatás feldolgozása során. (A tanulás irányítása, a korszerű oktatási eszközök felhasználásával).
- 3. A pályaválasztás és a hivatásnevelés problémái, a közgazdasági vagy kereskedelmi szakközépiskolában.

IPARGAZDASÁGTAN TANSZEK:

- Minden aktuális probléma az ipari gazdálkodás területéről, az erre ható tényezőkről, szabályozókról, az optimális fejlődés lehetőségeiről. A tématerületen belül különösen ajánljuk az alábbi részmakák kidolgozását:
  - 1. Vállalati növekedések modelljei.
  - 2. Vállalati nyereségérdekeltség problémái, fejlesztésének lehetőségei.
  - 3. Beruházások gazdaságosságának megítélése.
  - 4. Árfüggvények, határköltség-számítások, fedezet-számítások, optimumszámítások alkalmazása a vállalati ártervezésben.
  - 5. Árkalkulációs módszerek, sémák továbbfejlesztési lehetőségei.
  - 6. A dolgozók nyereségérdekeltségi rendszerének elemzése és a fejlesztés lehetőségének vizsgálata.
  - 7. Új ipari üzemek telephelyének optimális kiválasztása.
  - 8. Vállalati bérpolitika egyes kérdései.
  - 9. Az üzemmagnagyság és a gazdasági hatékonyság összefüggése az élelmiszeriparban.
  - 10. A vállalati készletgazdálkodás problémái.
  - 11. Matematikai modellek alkalmazása a készletgazdálkodásban.
  - 12. Szállítási határidők és felárak rendszere és szerepe a vállalati készletgazdálkodásban.
  - 13. Vállalati likvidálás és beruházás.
  - 14. Vállalati — relációs — árpoltika.
  - 15. Vállalati magatartás — nyereségérdekeltség és egyéb tényezők szerepe.
  - 16. Gyártmányfejlesztés: esettanulmányok kidolgozása.
  - 17. Egy termék piaci fogadtatása.

VÁLLALATI MARKETINGFUNKCIÓK (gazdaságtalan termékek kiszélektálása)

- 18. Termék-szortiment döntések (gazdaságtalan termékek kiszélektálása).
- 19. Exportnövelés — importcsökkenés jellegű döntések.
- 20. Exportnövelés — importcsökkenés jellegű döntések.
- 21. A vállalati kapcsolatok — kooperáló vállalatok (pl. alvállalkozó, alkatrész-szállító stb.)
- 22. Saját közvetlen értékesítés, illetve kereskedelmi kapcsolat-döntés.
- 23. Szocialista verseny (konkrét példán) a bel-földi piacon.
- 24. Ágazati fejlesztési preferenciák meghatározása.
- 25. Egy iparág fejlődése (gazdaságtörténeti elemzés).
- 26. Ipari struktúra — fogyasztási struktúra.
- 27. Vállalati beruházási politika.
- 28. A bérabszorbálás rendszere és a vállalati bérpreferenciák.
- 29. Az exportösztönzés rendszere és a vállalati érdekeltség.
- 30. A bér- és jövedelmszabályozás és az üzemek, gyárak érdekeltségi rendszere.
- 31. A munka egységére jutó jövedelemérdekeltség (illetve a korrigált bérjöveldelmézőségi érdekeltség) megnyilvánulása a sajtóban és a gyakorlatban.
- 32. A bányajáradékok mérése és figyelembevétele az ár- és jövedelmszabályozási rendszerben.

VILÁGGAZDASÁGI TANSZEK:

- 1. A világgazdaság egészét érintő időszéri kérdések.
  - a) A tudományos-technikai forradalom és hatása a világ gazdasági kapcsolatokra.
  - b) Gazdasági struktúra és világ gazdasági kapcsolatok összefüggései.
  - c) Integrációs folyamatok a világ gazdaságban.
  - d) A tőkekivétel és fő relációi.
  - e) Nemzetközi monopóliumok.
  - f) Egyes világ gazdasági vagy magyar szempontból fontos nyersanyagok, mezőgazdasági és ipari termékek termelése, elosztási és értékesítési problémái.
  - g) A világ gazdaság intézményrendszere (GATT, Világbank, FNSZ szakosított szervek stb.).
- 2. SZOCIALISTA ORSZÁGOK.
  - a) A szocialista integráció helyzete és fejlődési problémái.
  - b) A KGST működési mechanizmusa.
  - c) Ár- és valutakerdések a KGST-ben.
  - d) Magyarország — KGST ágazati fejlesztés konkrét összefüggései.
  - e) Egyes szocialista államok gazdasági struktúrája és világ gazdasági kapcsolatai. Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, NDK, Románia, Jugoszlávia, Kuba.
- 3. FEJLETT TŐKESÁLLAMOK ÉS ÁLLAMCSOPORTOK.
  - a) Fejlett tőkés államok közül: USA, Anglia, NSZK, Japán, Franciaország, Olaszország,

Ausztria gazdasága, világ gazdasági és magyar kapcsolatai.

- b) Az Európai Gazdasági Közösség.
- c) Egyes skandináv államok gazdasága. (Finnország, Svédország).
- d) A közösen fejlett európai tőkésállamok világ gazdasági helyzete, magyar kapcsolatai. (Pl.: Törökország, Görögország, Spanyolország).
- 4. FEJLŐDŐ ORSZÁGOK.
  - a) A gazdasági elmaradottság és a fejlesztés elméleti problémái.
  - b) Főbb fejlődő régiók, Afrika, Közép-Kelet, Latin-Amerika világ gazdasági sajátosságai, vagy magyar kapcsolatai.
  - c) Ágazati fejlesztési problémák (ipar, mezőgazdaság) a fejlődő országokban.
  - d) Egyes kiemelt országok társadalmi, gazdasági struktúrája és fejlődési sajátosságai. (India, Burma, Irán, EAK, Algéria, Tanzánia, Kenya, Ghana, Mexico, Brazília, Chile, Peru).

PECSI KIHÉLVEZETT NAPPALI TAGOZAT

PIACSZERVEZÉSI TANSZEKCSOPORT:

- 1. Matematikai, matematikai-statisztikai és statisztikai módszerek alkalmazása a marketing-munkában.
- 2. A marketingfunkció megváltozásának szerepe különböző — típusú — vállalati helyzetekben.
- 3. Marketingeszközök és -módszerek a kereskedelmi vállalatok üzletpolitikájában.
- 4. A kishatármenti áruforgalom Baranyában.
- 5. A kibernetikai szemléletmód alkalmazása a szervezési tevékenységben.

VÁLLALATGAZDASÁGTANI TANSZEKCSOPORT:

- 1. A Dél-Dunántúli Vállalat gazdálkodásának dinamikus elemzése statisztikai és vállalat gazdaságtani módszerek felhasználásával.
- 2. Az ár- és érdekeltségi problémáikál vállalati és gyáragségi szinten.
- 3. Az ár-, költség- és nyereséggazdálkodás elméleti összefüggései vállalati viszonylatban.
- 4. A szabályozórendszer általános és speciális hatásai egy dél-dunántúli vállalatnál. A vállalati adottságok ismeretében.
- 5. A vállalati termelékenység vizsgálata összefüggésben a termelési erőforrások kihasználtságával és műszaki színvonalával.
- 6. A vállalati létszám- és bérigazdálkodás aktuális problémái.
- 7. A beruházás-gazdaságosság vállalati szintű értelmezése és a számítási módszerek alkalmazásának problémái.
- 8. A hitelgazdálkodás aktuális vállalati problémái és továbbfejlesztésének céljai.

MÓDSZERTANI TANSZEKCSOPORT:

- 1. Néhány szezonális cikk árátkulási statisztikai vizsgálata Baranya megyében.
- 2. A hipotézis ellenőrzések néhány statisztikai-módszertani problémája a vállalatoknál.
- 3. Idősor-elemzés néhány vállalati kérdése.

Dr. Boguár Mure 1db

hölgyeknek! uraknak!

GÓLYABÁL

1972.
X.
28.

Ára:
2 Ft

Köszönet
Különkiadás

Gólyabál - 1972

Vezérciki

A mi mostanában velünk történik, az nem más, mint egy vezérciki, azaz egy főciki. Mi is történt tulajdonképpen? Tulajdonképpen semmi. Csak éppen mialatt semmi nem történt, idősebbek lettünk egy gólyabállal. Most már olyan vének vagyunk, mint az országút, és olyan bölcsék, mint a matektanszék oda-vissza. De hát így van rendjén, ebbe bele kell törődnünk. Tudomásul kell vennünk, hogy minden múlandó...

Könnyekig meghatódva, térdig ájtatosságban gázolva állunk itt, le-lecsukódó szemekkel, öklöbe szorított kezekkel és így tovább. De hát minek ez a nagy felhajtás, kérdezhetné bárki? Erre talán válaszoljon a költő (ha tud), az ő szerény, de mégis magával ragadó stílusában.

Végre eljött hát a nagy nap
mit úgy hívnak gólyabál
a kapuban ezer gólya
kelepel és kalapál

Ez idáig haladó hagyomány volt, hogy minden gólyabál felülmúlta az őt megelőzőt. Hogy ez most is így lesz, abban bizonyosak lehetünk. Tavaly, mint megtudtuk, folyt a vigasság és a bor Hencidától Boncidáig. Idén is felkerestük a két helységet, megérdeklődni, hol tartanak a felkészülésben? A Hencida Mgtsz most is a helyén lesz, ígérték. Bor, sör és pálinka lesz bőven. Boncidában sajnos senki nem volt otthon, pedig kétszer is csöngettünk. No de, se baj. Hallgassuk csak ismét a költőt, hogyan vall önmagáról, a világról, a fákról, a levelekről, a madarokról, és úgy általában.

Félre vakult csökevény
s ti koholt ideálok
én ideálok — s egy jót
gólyabálok...

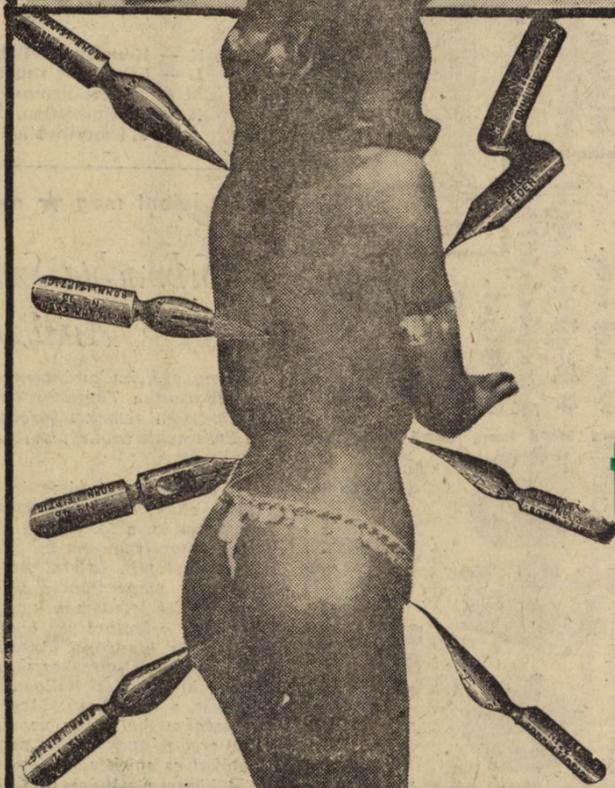
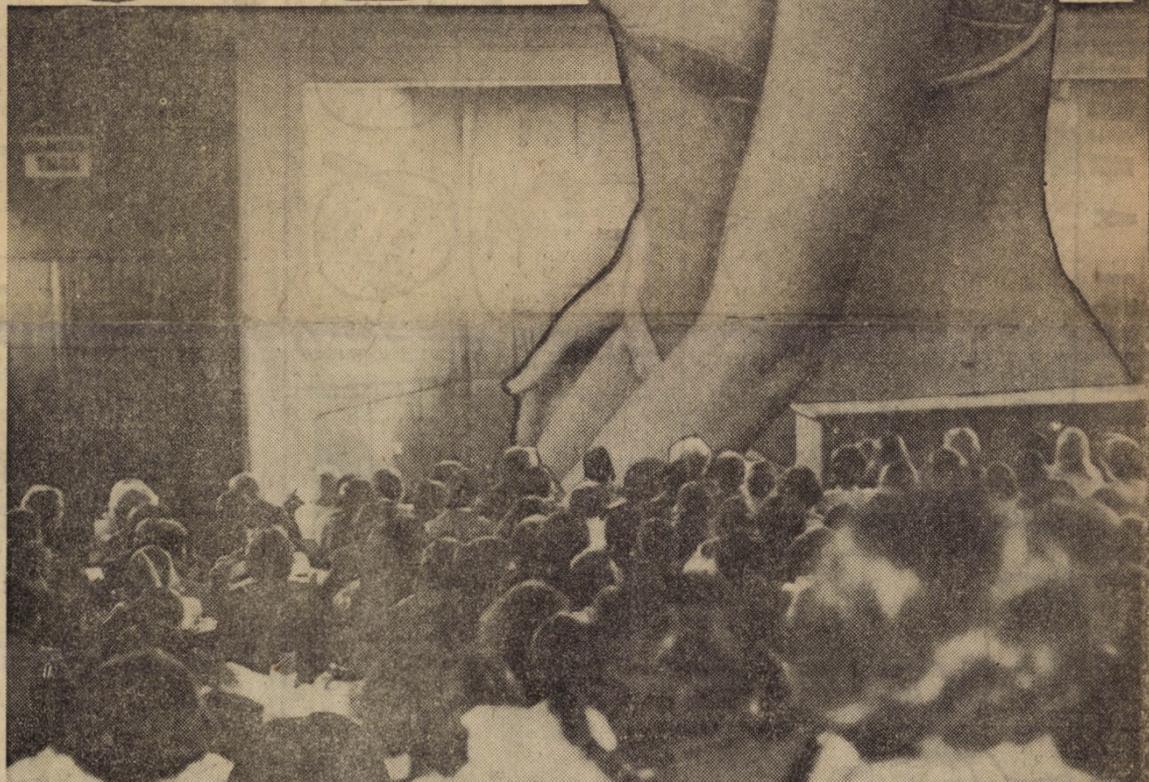
Az állásfoglalás világos, egyértelmű, azt hisszük nem kell hozzá kommentár. Mint a címlapról is leolvasható, vállaljuk a kemény, de igazságos jellegű harcot a szívünket-gyomrunkat-idegeinket-zsigereinket mardosó sexörület ellen. Ez kész örület, mindenütt csak sex, sex és megint csak az. A gyanútlan olvasó (aki azért mégsem annyira gyanútlan, mint mutatja), még a mi címlapunkon is ezzel találja magát szembe. Persze megütődni nem kell, arra ráérünk még akkor is, ha nekimegyünk a falnak. De hát ki az, aki manapság még fejjel megy a falnak? Ilyen ember nemigen található, teljesen kiment a divatból.

Most már csak egy csattanós befejezés hiányzik. De mi lehet csattanósabb, mint egy pofon?

Azt hisszük, csak EGY ilyen dolog van. KÉT pofon. Idegességre azért semmi ok. Art a szépségnek. Meg különben is...

Báli készletek,
jelmezek

Színházi, alkalmi és sir-koszorúk,
bármely kivitelben.

Bezzeg most
mind itt vagytok

Tűzzük tollhegyre a sexet!

Ha van az egyetemen nappali tagozat, és esti, akkor miért nincs egy éjjeli is? — Kidőlt a tizedik fa az inde xi kiserdőben, és agyonvágott egy golyát.

TREND A LELKE MINDENNEK

Elromlott a lyukszalagkészítő berendezés a számítóköz pontban. Azóta emmentálival etetik a számítógépet. — Férjhez ment az étvágyam. Elvette a menzakoszt(t).

TUDDMÁNYTALAN SCI-FI A RÉGMŰLT IDŐKBŐL

A JEGYZET SITKA

Hiscoda Szegedem! És pont NÁLUNK!

...BEHÍVATÁ

A GŐZ TANSZÉK VEZETŐJÉT

Kérlek foglalom szűcs róla, hogy írjon. A vez. tanácskozásán ilyen még nem fordult elő.

Hűvös híresek voltak az olvasmányokból... tanácskozásokról...

Pe majd én megmutatom! Ki fogom nyitni a kettőt. Tanszéki értekezletet hívok össze.

Elváltok! rajtunk röhög a tudományos világ!

Kikérjük magunknak a nyomatékosítást!

Megnézte hát a kéziratot.

WELL, URAM! A TETTE'S ONOK KÖZT VAN!

Ilyen elvetemlőségekkel nem lehet dolgozni! Vélünk senki sem képes elkövetni!

A tudomány szűcses korszakát követeli a zárva.

14. oldalon a fóhó!

A NYITÓZÓK ALAPOS MUNKÁI VÉGEZTEK

Elváltok, megtaláltuk ATTILA SIRJÁT!!

Itt már csak dr. Lupe se-gríthet ő kutatja elvetemült a sztriptízárban

De teljes nem került elő.

Érdeklődök, hogy a tudományok. Ennek ellenére a matematikát és a filozófiát összekapcsoló tudományág mind a mai napig nem fejlődött ki. Szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy tevékenységem e téren hézagpótló. Kidolgoztam a lineáris filozófiát, amely az algebra eszközeivel vizsgálja a filozófiai problémákat. Módszerem segítségével egy sor régóta vitatott kérdést megválaszolható. Például az is, hogyan lehet Marxból kifejezni az X-et?

MARX = KARL (1)

az egyenlet átrendezésével

$$X = \frac{KARL}{MAR} (2)$$

adódik, amiből egyszerűsítés után a következő általános érvényű képletet kapjuk:

$$X = \frac{KL}{M} (3)$$

Ahol: K — Konstans elvi alapok;
L — Lenin-féle változók;
M — Materializmus, úgyis, mint k... evező;
X — az ismeretlen, amelynek minden kommunista előtt is ismertnek kell lennie.

Az eredmény nem is maradt el.....

A botrány egyre nőll és dagadt. A teljes nem lett meg.

A fő-gőz-ész végül a rendőrségtől kért segítséget.

...És mindhármanuknak volt is állításe. A szőke Kovácsné esztelenülmármányától igazoltan elfordult 3 kutyá

Tekette csak a nagypotót ismerte. **ABC**

Hig Csobori, a fiatal tanársegéd állíbjét Vancsika a titkárnő igazolta.

A bomba egy ózsi delülán robbant. Ez mészakész. Gőzkonvasi képezeében...

OLVARS HA HA HA TOJ!

MEG LEHET TANULNI!

A GŐZ-TANZÉK ZÉT ALTSZŰCS-LEHETŐSÉGE!

MMMMarhaságok

Miért jobb kettesben csókolózni, mint egyedül?

★

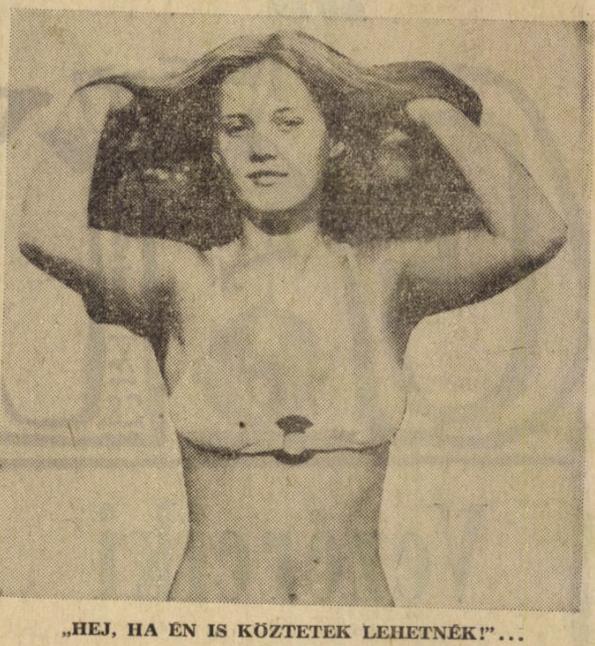
Az oroszán a legszebb állat. De mindenesetre a legerősebb.

★

A krokodil csináltatott magának egy ridikült. Az anyósából.

★

Két egyetemista beszélget:
— Sikertült már a Julinak „megmutatnod a papírszalag-gyűjteményed”?
— Még nem, de 50%-ban már oké a dolog.
— ???
— Már csak ő nem akar hozzám feljönni...

„HEJ, HA EN IS KÖZTETEK LEHETNÉK!”...

Szófacsarintások

Rektor: ünnepi vacsora egyetemi vezetők elhalálozásakor.
Szabó: nem mindig foglalkozást jelent, de lehet rektor is.
Ollé: statisztikában használt indulatszó.
Dikics: szűrőszerszám, b-vel veszélyesebb.
Párizs: város az akasztófa árnyékában. Egyesek szerint megér egy utómisé.
Július: ókori hónap, Matejka idusán gyilkolták meg.
Köves: a statisztika rögzős útjának mediánja.
Számítástechnika: ámitástechnika „sz”-szel. Esztelenül nem használható.
TOTÓ—LOTTO: tesztvizsga-módszerek.
Könyvvitel: nehéz testi munka.
Tőkepénz: a hóhér fizetése...
Solyvár: a táncdal-fesztivál díjnyertes száma; Solyvár, vagy kiabálj!

Hittétek volna...

hogy analízisből is lehet jelesre menni? Pedig lehet. 1962-ben két hallgatónak is sikerült. A történelmi hűség kedvéért azonban meg kell említeni, hogy Bikics, Szentpétery, Halmai és Szakolczay tanárnok, valamint Denkinger, Lajos, Gáspár és Szép tanár úr éppen évi rendes szabadságát töltötték a kérdéses időpontban...

★

hogy a tonhal ugyanannyiba kerül a menzán ha tartárt is adnak hozzá, mint amikor nem adnak?

★

Új tárgyereményként a jövőben doktori címeket is fognak a lottószelvényekre sorsolni. — jelentették be egy sajtótájékoztatón. Érdekes. Mindig az volt az érzésem, hogy ezt a figurát nálunk már korábban bevezették...

MEGJELENT A GÖLYAHÍR!

Meghiúsult a szervezési tanszék oktatóinak vasárnapi kirándulása. A részt vevőkkel elfelejtették közölni, hogy mikor és honnan indul a busz, amely valami véletlen folytán szintén nem állt ki. A nap azért sütött.

★

Egy szervezős lánytól hallottuk:
— Nálunk otthon be vannak osztva a dolgok. Mindenki csinál valamit, A húgom takarít, én meg nem mondom meg anyúéknak, hogy ő cigizik.

Lineáris filozófia

Ismeretes, hogy gomba módra szaporodnak a határtudományok. Ennek ellenére a matematikát és a filozófiát összekapcsoló tudományág mind a mai napig nem fejlődött ki. Szerénytelenség nélkül állíthatom, hogy tevékenységem e téren hézagpótló. Kidolgoztam a lineáris filozófiát, amely az algebra eszközeivel vizsgálja a filozófiai problémákat. Módszerem segítségével egy sor régóta vitatott kérdést megválaszolható. Például az is, hogyan lehet Marxból kifejezni az X-et?

MARX = KARL (1)

az egyenlet átrendezésével

$$X = \frac{KARL}{MAR} (2)$$

adódik, amiből egyszerűsítés után a következő általános érvényű képletet kapjuk:

$$X = \frac{KL}{M} (3)$$

Ahol: K — Konstans elvi alapok;
L — Lenin-féle változók;
M — Materializmus, úgyis, mint k... evező;
X — az ismeretlen, amelynek minden kommunista előtt is ismertnek kell lennie.

Most jelent meg ★ most jelent meg

Schwachta Szókratészi Analízis

Nagyszerű, ám korántsem népszerű feladatra vállalkozott a Tankönyvkiadó, amikor a Világirodalom remekei sorozatban megjelentette Schwachta Szókratészi Analízis című családregényét.

A regény, mint címe is mutatja, a szintézissel ellentétes folyamatot mutat be egy nagy család, a M. Atema Tika életén keresztül. A probléma nem újkeletű, már csak azért sem, mert régi keletű. Az analízissel mint olyannal, maga Pavlov is sokat foglalkozott, igaz, ő kísérleteit még kutyákon végezte. Nos, örömmel jelenthetjük, hogy ez a most megjelent kis kiadvány kísérleti alanyjai egy egészen más állatfajhoz tartoznak, latin néven homo közgazdusz hallgatuzs. A regény alapkérdése a következő: Meg tudják-e emészteni szegény hallgatók vagy nem? Bár az eddigi eredmények erősen negatívak, a bátor alkotókat ez egyáltalán nem riasztja vissza. sőt.

A könyv a néhány főszereplő életén keresztül az egész rothadó kapitalista társadalomba is bepillantást enged nyújtani. Olvasása közben szinte még a rothadás szagát is érzi az

ember. Ilyen rész elsősorban az összehúzó zárt intervallumok elve, mely a magabiztos kispolgárról rántja le a leplet. Ily módon egy kis sevet is sikerül átmenteni a regénybe, hiszen lepel nélkül még az a fránya kispolgár is meztelen.

Szerves részét képezi a műnek a tartalomjegyzék. Ez talán a legolvasmányosabb és legolvasottabb része is. Külön említhetnénk még a differenciálegyenletek című fejezetet is, ezt azonban nem tesszük; a szóban forgó részt ugyanis nem olvastuk. Figyelemre méltó viszont a végtelen sörök említése. (Itt jegyezzük meg, hogy a regényben hibásan végtelen soroknak van trva, de a félreértés szerencsére teljesen nyilvánvaló.)

A regény, nem tudni, mi okból, rohamosan népszerű lett, szinte egymás kezéből kapkodták a buta közzgazdászok. Többen még azt az óhajukat is kifejezték, hogy a tanszék dolgozóinak elmondják észrevételeiket, javaslatukat a könyvről. Ezt a szokást, mivel később már gyakorlattá vált, szóbeli vizsgának nevezték el.

A nagy sikerben természetesen annak is része volt, hogy gazdagon illusztrált, képi ihletésű, mely gondolati tartalommal és hosszabbnál hosszabb képletekkel teletűzdelt művet tart kezében (és a fiók mélyén) az olvasó. Az ára sem túl borsos, diákszűzhez van igazítva, hogy a 18—20 éves korosztály számára is hozzáférhetővé váljon. Mind vászonkötésben, mind újságpapírra csomagolva, mindössze 16 forintba kerül. Várjuk a további kiadásokat.

MESÉK

-Hamupipkét kirúgták a vizsgán, mert a puská átlátszott az üvegcsépén...

JANOSI ÉS JULISKA

Milyen szépen beszélt professzorúr az előadáson!

-Hova, hova, Piroška?
-A 343-es terembe?
-A nagymamád térdekeléséből méggy te oda!

Vizsgáz Valeriana jelenti...

Nyugi, nyugi, már itt is vagyok. Ha valaki nem ismerne, Vizsgáz Valeriana vagyok, Vizsgáz Valár úr hites, néha azonban hitetlen neje. Ugy kerültem ide, hogy szegény Valér kezében nemrégiben felrobbant a kávéfőző (pedig, hányszor mondtam neki, hogy a kávé árt az egészségnek és most tessék), amitől szegény Valér teljesen lerobbant. Így én folytatom a nagy munkát, amit ő el se kezdett...

Mint bizonyára sokan Önök közül már észre is vették, itt az ősz, hullanak a levelek. A mi levelesládánkba is hullott néhány, ezekre szeretnék most röviden válaszolni.

Egy kiskunsági levélírónk, Nagy-kuns Ági kérdezi, igaz-e, hogy egy közgazdász nem ért semmihez? Kedves kiskunsági Nagy-kuns Ági! Információja téves. A múltkoriban (nem is oly rég), saját két szememmel láttam egy közgazdászt, amikor a falnak támaszkodva állt. Bízást állíthatom, hogyha máshoz nem is, de a falhoz feltétlenül hozzáért.

Cinó Berta elsőéves hallgatónk érdekes észrevételéről számol be. Tegnap délután az északi szélesség 47., a keleti hosszúság 23., és a létra második fokán állva a gazdaságföldrajz jegyzetet tanulmányozta. Ekkor azonban hirtelen különös jelenségre lett figyelmes. Ez tegnap történt. Ma viszont azt kérdezi, hogy mi lehetett a különös jelenség oka? Kedves Cinó Berta! Először is le kell szögeznünk, hogy nemcsak a jelenség különös, hanem egy kicsit Magácska is! Azt írja, hogy a gazdaságföldrajz jegyzetet tanulmányozta. Ejnye, ejnye... A jelenség különben egy repülő részecskéj volt. A Kinizsi kollégium harmadikemeleti szobájának ablakából dobta ki Viz Elek, végzős hallgató. Mindenesetre köszönjük észrevételeit, de egyelőre azt tanácsoljuk, várjon. Ha vizsgázn

megy, ne mondja el a vizsgáztató-nak, hogy mit látott.

A. J. Nagyszalontáról, régi, hűséges levélírónk. Most is érdekes esetről számol be nekünk. Barátaival néhány napja éppen könyvvitel előadásról mentek hazafelé. Útjuk a radványi sötét erdő mellett vezetett el, ahol halva találták Bárca Benőt. Különös ismertetőjele csak annyi, hogy hosszú hegyes tör ifjú szívében, ime bizonyosság isten előtt.

Kedves A. J.! Az eset nem újdonság számunkra. Ezúttal is a könyvviteli számla helytelen vezetése okozta a bajt. Sajnos, manapság még nem minden rablógyilkos tanul a képzőben könyvvitelt, ez pedig, mint ez az eset is bizonyítja, nagyon fontos. Arról van szó ugyanis, hogy az illető, aki elhagyta Benőt, csak a számla Követel oldalát vette igénybe (pénzt vagy életet), a Tartozikról teljesen megfeledkezett. Még ezeroszer azonban megbocsátunk, nincs nagy baj, hiszen a vizsgáig még van idő, kedves rablógyilkos úr, még pótolhatja a mulasztást. Addig is közöljük, hogy Benőt (kit elhagyott a radványi sötét erdőben), szombat kivételével, hiteles bizonylat ellenében átvetheti a talált tárgyak főosztályán, a fszt. 8. sz. alatti helyiségben.

Ejféli Hajnalka nagyon régi hallgatónk, már harmadszor tapossa az elsőévet. Kérdése (amelyet itt nem közlünk) is ezzel kapcsolatos. Azt tanácsoljuk kedves hallgatónk, hogy nézze meg Szem Öveges professzor bácsi legközelebbi műsorát, amelyben érdekes fizikai kísérletet mutat be. Biztos Önt is érdekelné fogja. A címe: Hogyan lehet egy elsőévesből másodévest előállítani egy konzervdoboz, néhány szál fogpiszkáló (nem magyar), valamint két, nem túl vastag spirálrugó segítségével.

P. Katalin, lapunk terjesztője, tudományos alapokra helyezte a KÖZGAZDÁSZ értékesítését. A lap árusításában nagy eredményeket ért el rövid idő alatt. Munkájának alapja a határhaszon-elmélet, azaz lapunk első néhány száz példányát a szokásos hatvan fillérért dobja piacra, de az utolsó példányért — még ha az kissé meg is rongyolódott — legalább ötszáz forintot kér.

A tankönyv természetrajza

A tankönyv a könyv egyik elkorcsosult alfaja. Különös jellegzetessége, hogy muszáj. Előlvadni. Mert ugye, ott a regény, amit, ha nem tetszik, bevág az ember a fiókba, illetve nem vágja be, mert arra vigyáz. A tankönyv az más. Az már akkor sem tetszik az embernek, amikor kézbe veszi. Sem kívülről, sem belülről. Kívül az idő vasfogának harapásai látszanak rajta, belül az előző tulaj reggelije, ebédje és vacsorája.

Az egésznek olyan salátá kinézete van. Olajjal, esetleg majonézszel szevírozva fogyasztható, de kutyáktól óvjuk. Még felfordulhatnak.

A tankönyv tehát jegyzet vagy tényleg tankönyv. A difi az áraban van, meg abban, hogy a tényleg tankönyvet igazi szattyánbörbe kötik, hogy legalább kívül legyen szép, ha a belsejét már úgys megette a fene.

A jegyzet levet fehér oldalú, az a drágább, vagy piros, ami sokkal olcsóbb, mivel az az olvasóteremből van lopva. Egyébként a kettő egyforma, csak az utóbbihoz könnyebben lehet hozzájutni. Ha az ember kinyit egy ilyen könyvet... Illetve kinyitni nem kell, mert a címlapot valaki már elhasználta, úgyhogy a verki ott kezdődik, hogy: „2. fejezet: A polgári meggyás bírálatá”. Az első fejezet nem

hiányzik senkinek, abban úgys csak azt bizonygatják, miért olyan marha fontos az, amit a következő 200 oldalra elkövetett a tudomány elítje.

Továbblapozva azután rájön az ember, hogy fontosnak lehet hogy fontos, de hogy nem jó, az biztos. A 72. oldalon egy korábbi önkéntes bíráló megjegyzése olvasható: És effikszel mért nem osztasz, te ló? És ha megnézi az ember, tényleg kell effikszel osztani, mert különben oda a tudományos jelleg.

A 114. oldalon egy telefonszám van, bizonyos Klárié, aki már több gyerekes családanya, de a szerelem még akkor kezdődött. Az első gyerek is.

A 124-ik oldal hiányzik, a következőn egy olvasó tömény megjegyzése: Inkább a

hajad tépkedné ki, te link! De ugyanó kitépte a 136-ikat. Hiába, minden szentnek maga felé hajlik a keze.

Az utolsó lapon még egy megjegyzés: Ez nagy marhaság volt, ámen! — ami szöges el-lentében áll a hiányzó első fejezet tartalmával, de ez akkor már senkit sem érdekel. A könyv továbbkerül a következő hallgatóhoz, aki újabb megjegyzésekkel fűszerezi az anyagot. A végén már a mar-gó sokkal szórakoztatóbb, mint az eredeti szöveg. Ami, persze, nem nagy kunszt.

De tudományos fejtegetése-met be is fejezem, mert a végén ez is olyan hosszú és unalmas lesz, mint egy jegyzet, másrészt pedig engem nem oldalszámra fizetnek...

GÓLYAHÍR
A „KÖZGAZDÁSZ” humoristáinak Gólyabálra szánt különkiadása.
A MŰZSA csókjától elkábultak:
BAJUSZ KÁROLY, BORSI GYÖRGY, FEHÉR EMIL, FÖLDES PÉTER, HALÁSZ GÉZA, SAS ISTVÁN, SIROLA MIKLÓS és TORMAI LÁSZLÓ
Kacagva szerkesztette:
HALÁSZ GÉZA
MEGJELENT: SEBAJ!
Ára: testvérek között is kettő forint
INDEX: majd félévkor

A HORIZONT VERTIKUMA

Közlemény. Sajnálatos könyvelési hiba folytán két oktató jövő áprilisban kapja meg októberi fizetését a számvitel-tanszéken.

Az idegesség öl, butít, és az alchoholba ábnt.

A ker-kari dékáni hivatal ezúttal közli az érdekeltekkel, hogy kérvényekkel érdemben csak akkor foglalkoznak, ha azok fehér papíron, lila tintával vannak írva. Vagy fordítva.

Addig nyugtázkodj, amíg az ideged ér!

„A munkatudományban az a szép, hogy amíg az ember tudósodik, addig sem kell dolgoznia.”

Egy rosszmájú

Ismeretlen tettes a következő szöveget táblát helyezte el a büfénél:

HA NEM ENGEDSZ ÁT, KÖZHIRE TESZEM, HOGY NEM ÉRTEZ A SZAKMAD-HOZI!!!

EGY HALLGATO Erdekés, azóta mindenki mindenből álmegy...

Megszeretni egy pillanat műve. Meggyűlölni nem kell ilyen hosszú idő.

WELL, nem emberi írás!

LEHET, HOGY A TETTES NINCS ÖNÖK KÖZÖTT!...

Na ugye, hogy nem mi voltunk!

...és nagy kö esett le a szívük-ről.

DE AKKOR KI VOLT?

ÉN!

S a tet-test el-ütötte az adu ész.

vége